Nr 52
40e jaargang

DE WITTE RUITER
Erfgenaam van de Gouden Horde

Kuifje

HET WEEKBLAD

Vrolijk Kerstfeest

KERST-
STRAAT

TH. CAYMAN

JUGURTHA
DE MAANBERGEN

40F-NEDERLAND f 2.25.

24-12-85

ROCK

BACK TO THE FUTURE

Rond het bezoek van oude vrienden hangt steeds een walm van nostalgie. Om dat weke gevoel te verdringen ga je met hen dan ook steevast naar de nieuwste 'hype' kroeg. Na de beleefdheidsgeplogenheden tuimel je echter samen, protestgewijs tegen het kitchinterieur en -inplantingen, in de val van het verleden. Het smurfendorp van lucifers en karton, plastiek en Vader Abraham bestonden toen enkel nog in sprookjes. Het doelpunt van Bobby Charlton tegen West-Duitsland in 1966, bengelend aan vaders knie danste je de straat op, de Duitsers waren eindelijk verslagen. De mooie Loïs Lane, zij verkoos Superman. En dan rock. Wij noemden het toen pop, naar Veronica en Caroline. De zorgeloosheid van The Monkees, de trivialiteit van The Tremeloes, de vrolijkheid van The Hollies. *The days of future past?*

Vechtend tegen de namaak verzuchten we dan: heeft rock'n'roll bressen geslagen? Waar is haar fundamentele bijdrage tot de mensheid? Welke rockmonumenten staan er nog overeind? Is Springsteen ingekapseld, Bowie een akteur, Johnny Rotten een komediant, Jagger stervende, Ian Curtis dood, John Lennon een park? *Kommer en kwel.* Maar plots, zo helder, zo perfekt als de kuiltjes in Sally Fields wangen, als het naveltje van Madonna, ontpopt zich het antwoord op al die prangende vragen. ROCK IS EEN ONTPLOFFING VAN DRIE MINUTEN, niets meer, niets minder. En de sterre blijft stille staan boven de hoofden van The Cocteau Twins — zij brengen kwetsbaarheid in de rock —, Mark Stewart — hij beseft dat rock kompromisloos is —, Jeffrey Lee Pierce — *rock is the drug he's thinking of* —, Jesus and The Mary Chain — zij verschalkten de pers —, Nick Cave — de doodgewoonste dingen als expressiemiddel.

Er is een dode periode te overbruggen in de rockkritiek. In de jaren zestig was het wachten tot de Beatlemania in '63 pas echt doordrong, in de jaren zeventig op de punk in '77. Die wakke tijd werd telkens opgevuld met enerzijds stroop, anderzijds de singers/songwriters: Carole King, Judy Collins, Joan Baez, Bob Dylan vóór The Beatles; James Taylor, Harry Nilson, Jim Croce, Jackson Browne, Carly Simon, Don McLean vóór The Sex Pistols en nu Sting, Suzanne Vega, Patrik Fitzgerald, Billy Bragg. Geen gensters, slechts dwaallichtjes. En de rockpers zoekt zich een toekomst.

Begin '84 heette het garagerock, maar nu blijkt het ultieme zoeken naar 37 songs met drie akkoorden slechts echt vernieuwend te werken in Zweden. The Nomads zijn het Europese antwoord op The Ramones of hoe leer staal kan worden. Ondertussen weten we ook dat The Paisley Underground geen metrostation is maar een amalgaan van 'psychedelische' groepen uit Los Angeles. The Dream Syndicate bereikten vorig jaar als eersten het kontinent. Hun Byrds- en Velvet Underground geflikflooi en gitaarrimram klonk fris genoeg om 10 maanden lang de platenkast van de Thomas Dolbies onder ons te sieren. Na hun heengaan was de kop eraf, daarom mocht de rest volgen: The Bangles, optimistische gitaarklanken door een vrouwengroep in gogo-stijl; Green on Red, zó verbazende overeenkomsten met Crazy Horse dat Neil Young zelf in hen zijn vroegere begeleidingsgroep herkende; The Rain Parade (foto), de moderne uitvinders van de trip; The Long Ryders, wegtrippelende cowboylaarzen. *Heer, laat deze kelk aan ons voorbijgaan.*

De pukkels zijn de wereld uit, ze scheren nu hun stoppels en verkleden zich in maatpakken. Chris Isaak wordt het genoemd en soms ook de Elviskloon par excellence, de ballroomblitzer, de ware erfgenaam van The Stray Cats, de man die rockabilly in eer herstelde. Iemand die Besame Mucho durft coveren verdient slechts één straf: het knietje.

This is the future, no future? Het wachten op Godot in de rock is het wachten op een nieuwe subkultuur. '85 was slechts het jaar van enkele verbazende figuren. We vernoemden ze al in de tweede paragraaf. Daarnaast merkten we Jim Thirlwell, The Woodentops, Hula en The Legendary Pink Dots op. Misschien over hen meer in de toekomst. Een toekomst... stel je voor zeg.

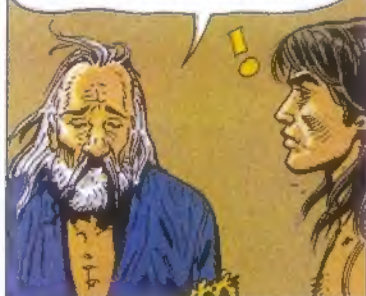
Ronald Grossey

foto: Yves Lorson

JUGURTHA

SAMENVATTING: De witte reus stelde Kajar een ruil voor: 100 krijgers en 10 schepen in ruil voor de schat. Om zeker te zijn van de «goede trouw» van Kajar sluit de reus diens ziel op in een zwarte steen...

39A

39B

SLA OM

JUGURTHA

FRANZ
JEAN-LUC VERNAL

DIE HEB IK NOOIT GEZIEN! MAAR HIJ IS DE VADER VAN BELOR, DE REUS MET DE BLANKE HUID... HIJ IS DE HEER VAN DIT LAND... HIJ BEZIT VREEMDE KRACHTEN EN STREEFT VREEMDE DOELEINDEN NA, VERSCHANST ACHTER ZIJN GOUDEN POORT... HIJ IS HET DIE DE TOETSI-INBOORLINGEN DE GROTE VOORVADER NOEMEN...*

* ZIE: "DE GROTE VOORVADER"

DAARNA BEN IK TERUGGEKEERD EN HEB MIJN RUITERS NAAR ALLE RICHTINGEN GESTUURD...

EN MIJN SCHEPEN HEB IK DE ZEEËN OP GEZONDEN. DE ZWARTE STEEN HEEFT MIJN DROMEN NIET MEER GETEISTERD... MAAR IK WEET DAT IK NIET MEER VRIJ BEN OM TE VERTREKKEN EN DAT MAAKT ME GEK...

VANAF DAT IK HIER BEN VOLGT KROH ME... OP SOMMIGE OGENBLIKKEN GELOOF IK DAT HIJ AL MIJN GEDACHTEN ONDERSCHEPT...

RRRR

... EN DAN DE ANGST VOOR DE ZWARTE STEEN... VOOR DIE GRUWELIJKE NACHTMERRIES...

EN DAT WAS DUS DE OPDRACHT DIE JE MIJ WILDE TOEVERTROUWEN?

JA... DE GOUDEN POORT DOORGAAN EN DE STEEN VERNIETIGEN...

407

NOG EEN VRAAG, KAJAR... AL DIE ONTVOERDE VROUWEN, DEGENEN DIE IK ZOEK EN HAJIDA, DE VROUW VAN DZEM... EN ALLE ANDEREN DIE JOUW SCHEPEN HEBBEN ONTVOERD...

ZIJN DIE ALLEMAAL HIERGEEN GEBRACHT ENKEL EN ALLEEN OM DEGENE TE VINDEN WIER BLOED LIJKT OP DAT VAN BALSAM?

JA!

ER WAT GEBEURDE ER DAARNA MET ZE, KAJAR?

IK WEET HET NIET. GEEN ERVAN IS TERUGGEKEERD...

EN DEGENEN OVER WIE IK PRAAT... ZIJN DIE OOK HIERLANGS GEKOMEN?

JA!

JA, DAT KAN IK JE VERZEKEREN...

408

41A

IK BEN NIEUWSGIE-RIG, KAJAR... IK VRAAG ME AF HOE JE HET KLAAR ZULT SPELEN DIE POORT OPEN TE KRIJGEN!

41B

SLA OM

JUGURTHA

DE GROTE VOORVADER
MIJN NIEUWSTE ALBUM!

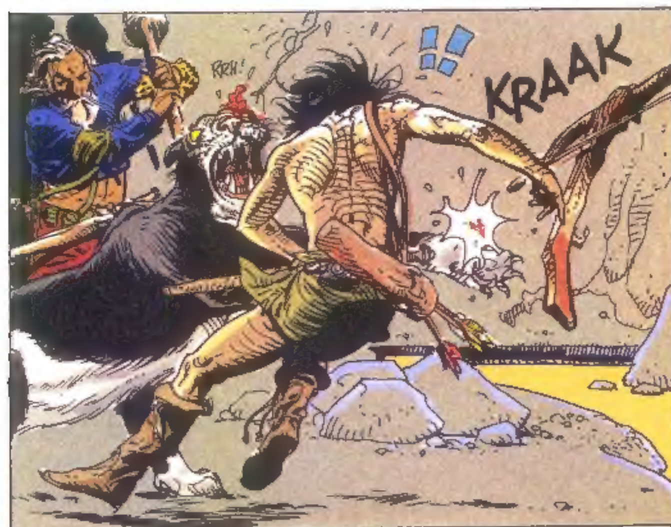

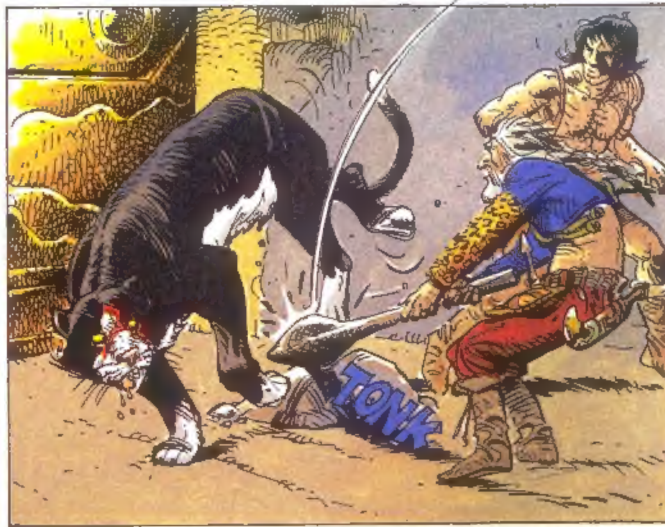

wordt vervolgd

SUPER kuifje

Duel

THORGAL
MR. EDOUARD
DOMMEL
JULIE,
KLAARTJE,
CECILE
EN DE
ANDEREN

BEDU, FERRY, ERNST
MARVANO DENAYER

Gezelschapspelen

Altijd hebben mensen tijd besteed aan het spel. Al meer dan 1000 jaar geleden werd er in het oosten geschaakt en triktrak gespeeld. Lotto is van Italiaanse oorsprong, en verspreidde zich in de zestiende eeuw over Europa, waar het vooral aan de hoven eeuwenlang een populair spel bleef. De eerste nationale Loterij, de Franse uit 1776, berust op hetzelfde principe. Gezelschapsspelen zijn te verdelen in drie soorten.

Ten eerste de reconstructies van veldslagen: schaken, dammen, domino of recentere spelen als Pente en Shogun. Ten tweede de spelen waarbij de speler een weg moet afleggen, een soort afspiegeling van de levensweg, waarbij de dobbelsteen de rol van het noodlot speelt. Iedereen kent de 63 vakjes van het ganzenbord, maar ook Cluedo en Scotland Yard bieden spanning en sensatie bij het ontrafelen van mysteries. Ten derde: de kennisspelletjes, zoals het traditionale Pim-pam-pet voor de kleintjes, Scrabble, Cijfers en Letters en vele spelen die afgeleid zijn van televisiespelletjes. Er valt dus nog heel wat te beleven op het terein van de spelen voor volwassenen. Het beste bewijs daarvan vormt het aantal nieuwe spellen dat elk jaar geregistreerd wordt. En des te beter: het is tenslotte een van de intelligentste manieren om je te ontspannen — en in te spannen! En bovendien betekent een gezamenlijk spel in familie- of vriendenkring een hoop gezelligheid!

Nadine Vanhalle

Ook voor mama

Spellen van gisteren en vandaag

Een schitterende doos vol traditionele spellen in ouderwetse uitvoering. Een enkel woord over al die soms oeroude vormen van tijdspassering.

Dadaspel of paardjespel. Afgeleid van het «pasjisi», dat meer dan 1000 jaar oud is en nu nog in oude vorm gespeeld wordt in Azië en Zuid-Amerika. Deze versie is aangepast, maar de basisregels en het doel zijn hetzelfde.

Ganzebord: ontstaan in de 16de eeuw in Italië. In heel Europa gespeeld tot in deze eeuw, in allerlei vormen: historische scènes, ardrijkskunde, sprookjes...

Jacquet en Backgammon: Jacquet is afgeleid van het oorspronkelijk oosterse triktrak, en was in de 18e eeuw in Europa zeer populair. Backgammon, de Engelse versie van trik-trak, is strategischer en biedt de mogelijkheid tot inzetten.

Dammen: bestaat sinds de 15e eeuw. Is ongetwijfeld afgeleid van schaken. In de meeste Europese landen bestaat een dambord uit 100 velden, terwijl de oudste borden net als een schaakbord 64 velden tellen.

Marelle: Populair in de Middeleeuwen. De naam is in de loop der eeuwen nogal eens gewijzigd: «Merelles», «Mories» of «Molenspel», maar het principe bleef hetzelfde: 2 spelers proberen de pionnen van de tegenstander te blokkeren of uit te schakelen.

De Vos en de Ganzen: In de Middeleeuwen ontstaan in Skandinavië. Bij dit spel staan twee partijen tegenover elkaar; de vos, die alleen is maar zich makkelijk verplaatst, en de ganzen, die met veel zijn maar slechts langzaam vooruit komen.

Verder zijn er kaarrtspelen, dobbelspelen en lotto.

± 1.495 BF (f 85,—) Nathan

1 **Technopolis:** Uitgebracht door het Ministerie voor Nieuwe Technologie van de Waalse gemeenshap, en verspreid door Nathan. Het principe van Technopolis is het scheppen van banen door investering en nieuwe technieken. De speler/ondernemer die beschikt over een beginkapitaal van 100 miljoen frank moet technische installaties kopen, vijf fabrieken bouwen, leningen aflossen, enz... Met andere woorden: Technopolis is zowel een goede inwijding in de economie als een spel dat inzicht en strategie eist.

2 **Risk:** Op de wereldkaart staan legers tegenover elkaar, verplaatsen zich, bezetten gebieden of verlaten die weer naar gelang de gevechtshandelingen. Iedere speler heeft een geheim doel dat hij moet bereiken om te winnen. ± 950 BF (f 55,—) Clipper.

3 **Cluedo:** Na een receptie in zijn villa wordt dokter Lenoir dood aangetroffen. Vermoord? Alle gasten zijn verdacht en er is geen aanwijzing omtrent moordwapen of plaats van het misdrijf. Aan jou dus om het raadsel op te lossen... en bij elke partij liggen de feiten weer anders. ± 850 BF (f 47,50) Clipper.

4 **Pente:** Penta betekent 5 in het Grieks. Het principe van dit spel is heel simpel: de winnaar moet 5 stenen op een rij krijgen of 5 paren nemen. Eenvoudig te begrijpen maar niet gemakkelijk het te bereiken. ± 750 BF (f 40,—) Clipper.

5 **Shogun:** Een strategisch spel vol spanning. Het doel is de «shogun» van de tegenstrever te vangen. De stukken worden zoveel hokjes verplaatst als hun wijzerplaat aangeeft. Iedere beweging veroorzaakt een onvoorspelbare wijziging van dat aantal. Met die kansfactor moet je dus rekening houden. ± 1.199 BF (f 65,—) Ravensburger.

6 **Monopoly:** Wereldwijd bekend spel. Kopen, verkopen, ruilen. Huizen en hotels bouwen, huur innen... maar pas op het faillissement! Playmaster voegt er een dimensie aan toe

en papa!

Puzzels: een hooggewaardeeerd tijdverdrijf voor wie nerveus is... en anderen.
Terug naar de jaren 50 met reproduktles van twee filmaffiches: «Rebel without a cause« met James Dean en «The seven year's itch» met Marilyn Monroe.
1.500 stukje ± 439 BF (f 24,50) Nathan.
Voor de grote sterren een puzzel van 12.000 stukjes, voorstellende een drieluik van Hieronymus Bosch/ «De verzoeking van Sint Antonius». Ga je gang! Wordt geleverd met een flesje speciale lijm om je meesterwerk na voltooiing te vereeuwigen.
± 4.499 BF (f 250,—) Ravensburger.

---

met lichtjes die koop, lening of bod aangeven, en met elektronische geluiden. Monopoly standaard ± 950 BF (f 55,—); Playmaster ± 4.995 BF (f 275,—) Clipper.
7 **Super Mastermind:** Een spel warin het om logica gaat, voor twee spelers. Je moet de geheime code raden van de pionnen die achter het scherm verborgen zitten, en dat in zo weinig mogelijk beurten. In deze versie bestaat de geheime code uit 5 pionnen met 8 basiskleuren. Om het moeilijker te maken voegen cracks er een 9e fictieve kleur aan toe, vertegenwoordigd door de «witte» vakjes. ± 295 BF (f 16,5) Clipper.
8 **Cijfers en letters:** Het beroemde televisiespel in elektronische versie. Vele regels, net als op de tv maar er zijn ook andere varianten. Voorzien van een hoogontwikkelde microprocessor en een geavanceerd telmechaniek. ± 3.450 BF (f 190,—) Nathan.
9 **Scotland Yard.** In het centrum van Londen verdwijnt «Mister X» (een van de spelers) in de drukte van het verkeer. De beroemde speurders van Scotland Yard moeten hem opsporen. Spannend spel voor thuis. ± 899 BF (f 50,—) Ravensburger.

---

1 «Hoe heten de twee detectives in de avonturen van Kuifje« of «Waarom slapen vissen met open ogen?« Als je het goede antwoord weet: een punt. 2000 vragen en antwoorden van dit soort vormen het kennis-spel «Kwestie van weten». De originaliteit van het spel berust op het feit dat er twee moeilijkheidsniveaus zijn: de eerste voor de leeftijd van 7 tot 10, de tweede voor daarboven, zodat alle deelnemers dezelfde kansen hebben. Het doel: het bereiken van de fictieve planeet Galaxie.
«Kwestie van weten» — 2 tot 6 spelers vanaf 7 jaar. 1.395 Bf (f 77,50) MB.

2 Deze nieuwe serie van 4 puzzels biedt omslagen uit de jaren 40 van het beroemde Engelse tijdschrift The Post. Hier de horlogemaker.
1.000 stukjes — 295 BF (f 16,50) — Nathan.

3. In «Het grote dierenspel« doe je mee aan drie expedities. Zelf moet je de juiste route uitzetten om de verschillende dieren die je moet zoeken te vinden. Dit spel won de Franse prijs voor het beste speelgoed van 1985.
Het grote dierenspel — 2 tot 6 spelers van 10 tot 99 jaar. 1.095 BF (f 60,—) Ravensburger.

4 Trivial Pursuit: 1.000 vragen verdeeld over 6 categorieën: aardrijkskunde, geschiedenis, kust en literatuur, wetenschap en natuur, sport en ontspanning, voor boeiende en ... leerzame uren. Bovendien, als je echt een bolleboos bent, zijn er nog 6.000 vragen in reserve...
Trivial Pursuit — 2 tot 356 spelers vanaf 15 jaar. 2.495 BF (f 140,—) Clipper.

Nadine Vanhalle

Een schaakspel, anders dan andere! De wondere wereld van Good Old Walt Disney komt op een wel erg aparte manier tot leven — 32 handgeschilderde stukken — Bord 44 × 44 cm — Educo Baby — 2099 BF/fl. 120.

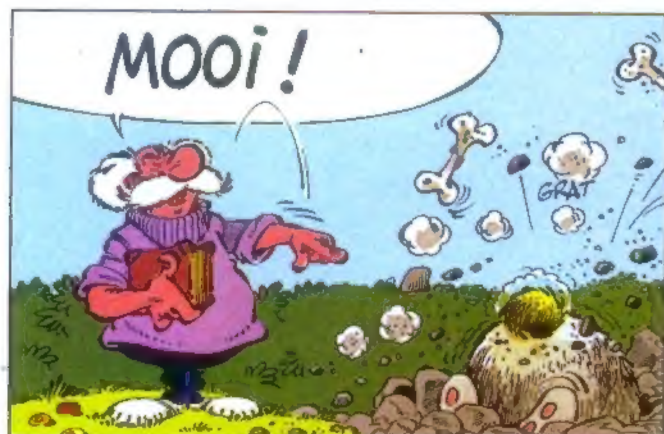

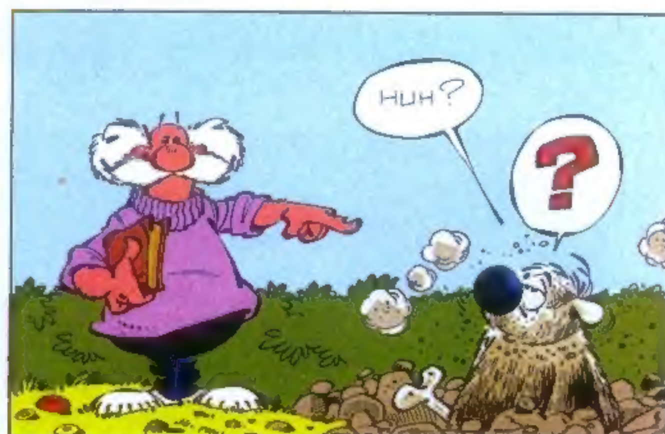
DOMMEL

DUPA

DOMMEL BAKT ZE BRUIN
IN AL ZIJN ALBUMS, MAAR VOORAL IN ZIJN NIEUWSTE!

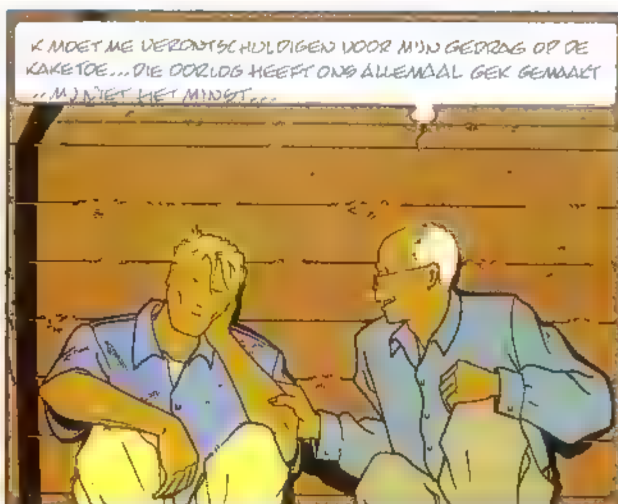

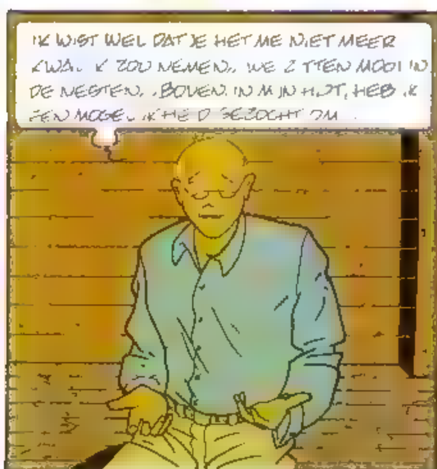
ADLER

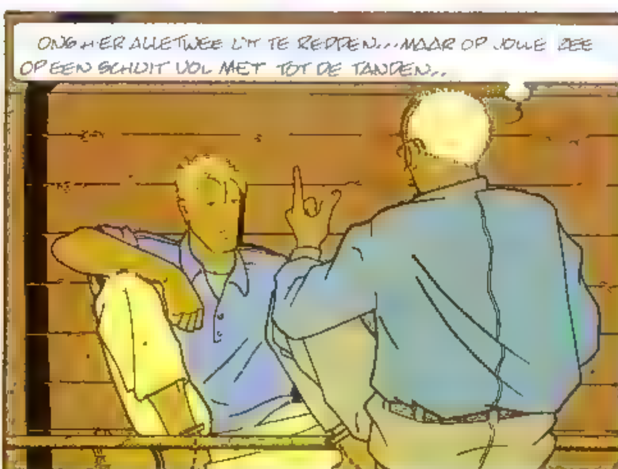
SAMENVATTING: Awak en Maya redden He en en haar bemanning. Malang ondervraagt Adler over het vliegtuig dat volgens hem een fabelachtige schat aan boord moest hebben.

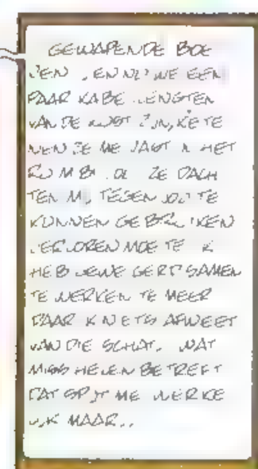

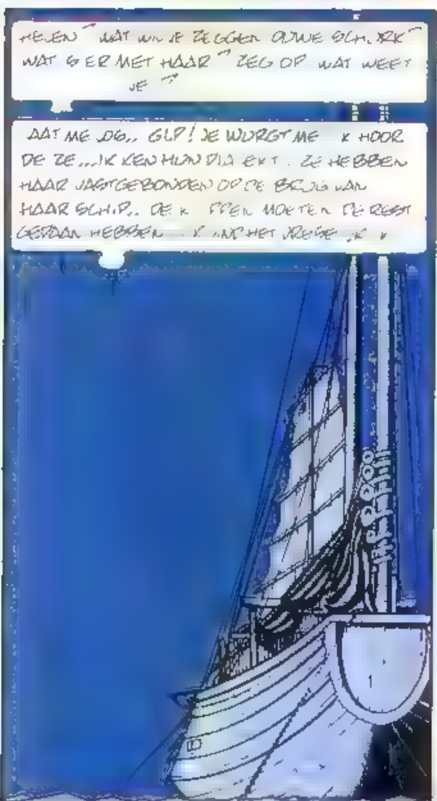

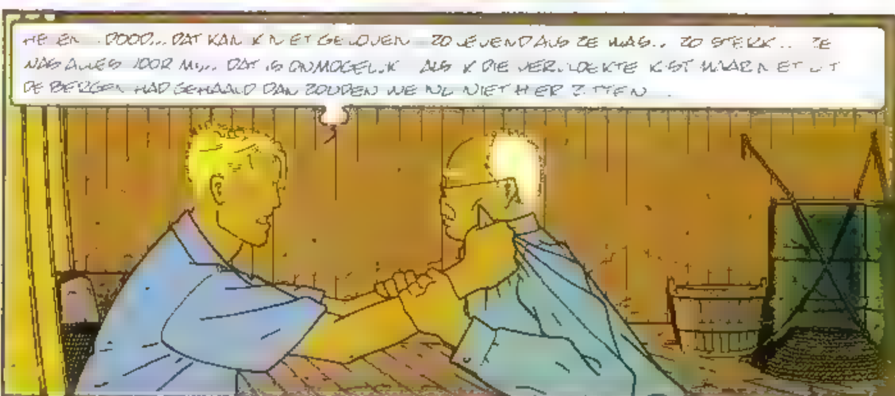

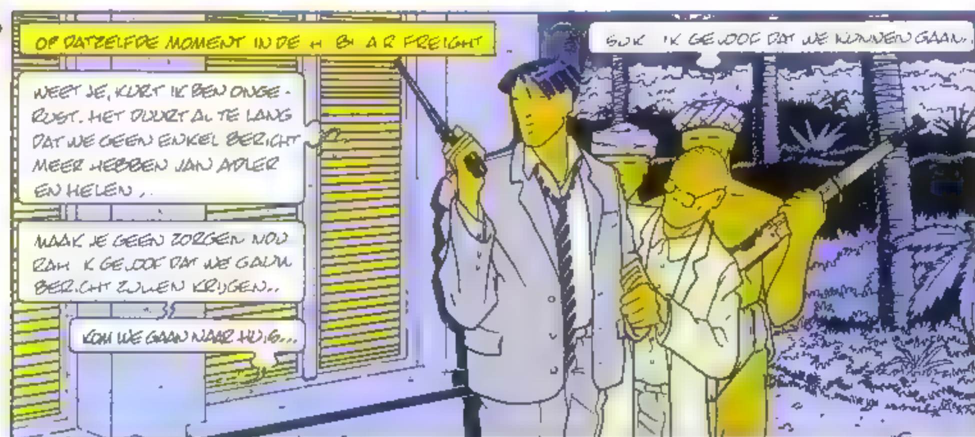

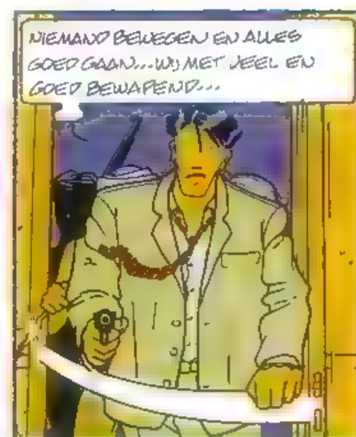
SLA OM

ADLER

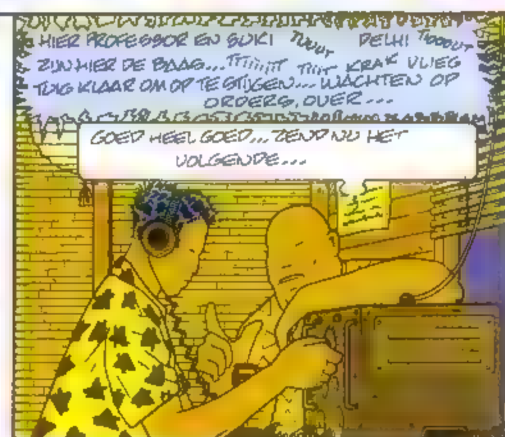
RENE STERNE

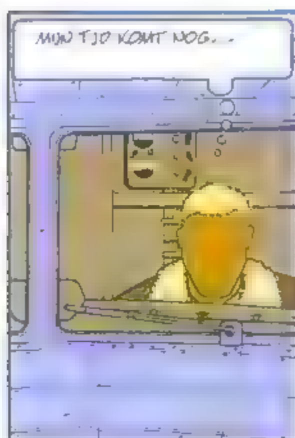

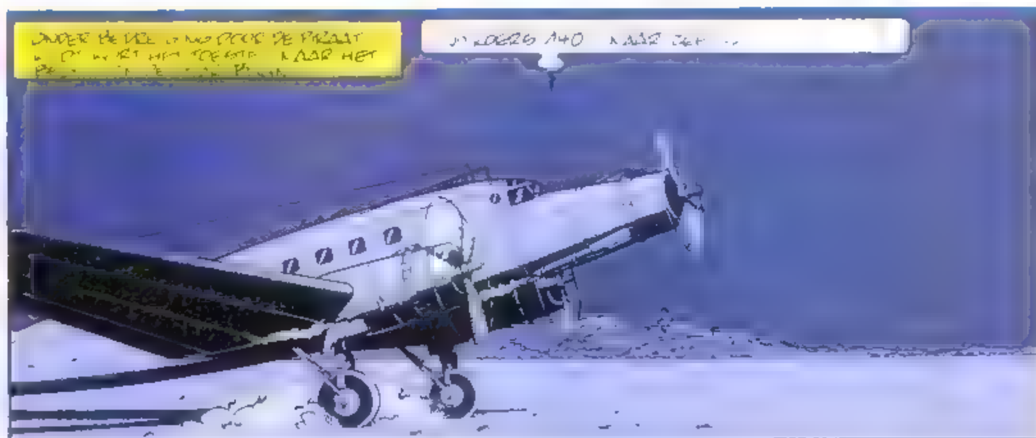

MIJN TIJD KOMT NOG...

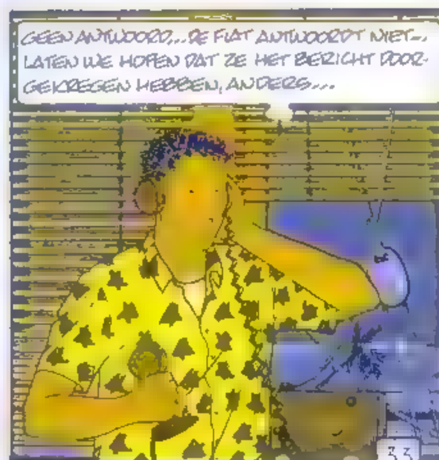

NOU, HOE STAAT HET MET DE LANDINGSBAAN ?

HET EIND VAN DE BAAN... VOLLEDIG ONVAST..
ZE WAARSCHUWEN....

JIJ WETEN KOGEL LIGGER MAKEN KLEIN GAT BIJ BINNENTREDEN EN GROOT GAT BIJ UITGAAN DUS VERSTANDIG ZIJN...
KLETS MAAR RAAK, GROTE AAP! WIE BESTUURT ER DEZE KIST NA DAT GROTE GAT ?

GEEN ANTWOORD... DE FIAT ANTWOORDT NIET... LATEN WE HOPEN DAT ZE HET BERICHT DOORGEKREGEN HEBBEN, ANDERS...

SLA OM

ADLER

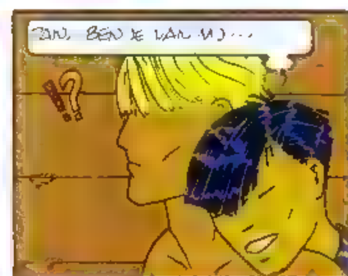

KNAPPE VREEMDELING, JE HIELD VAN HAAR NIETWAAR?
WAT KOM JE HIER DOEN ? WAT WIL JE VAN ME ?

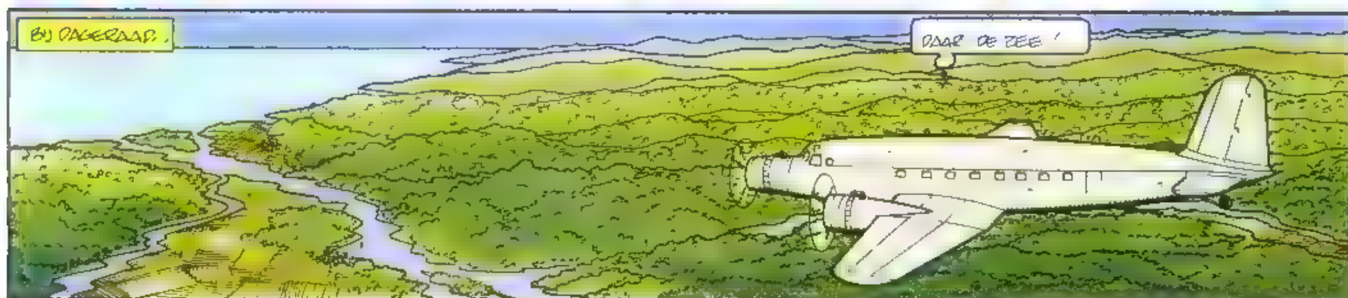

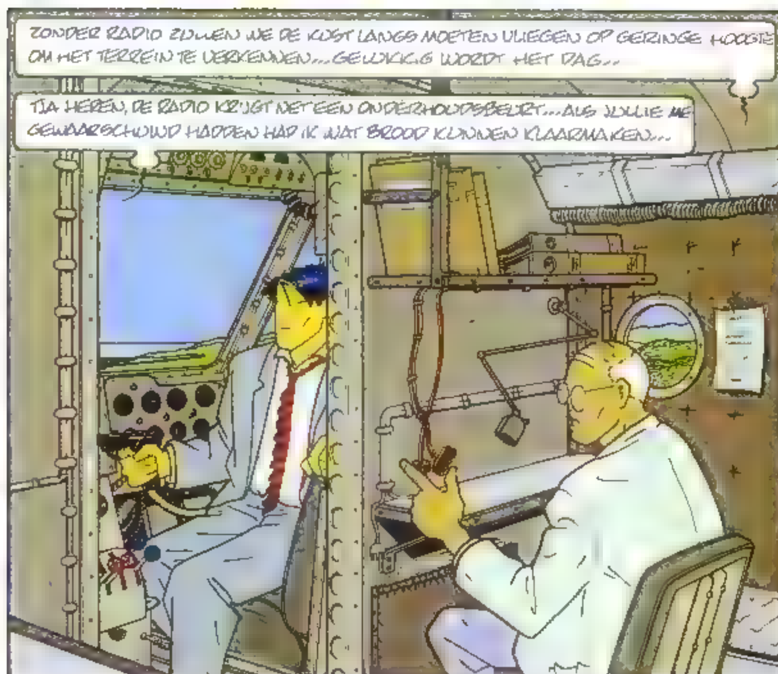

HOE DURF JE, JIJ, DE MEDEPLICHTIGE VAN DAT VERWERPELIJKE BEEST ! LAAT ME MET RUST !
JIJ KENT DE VROUWEN SLECHT VREEMDELING..

ALS JE HART GENEZEN IS ZUL JE VRIJ ZIJN EN DAN...

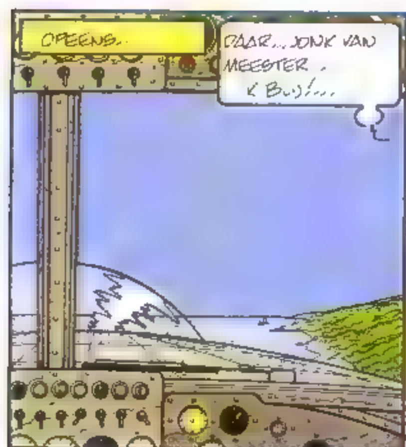

EN DAN WAT ?

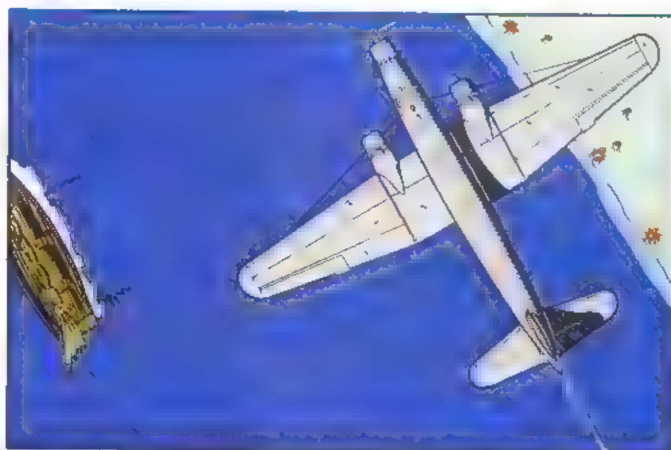

DAN, BEN JE VAN MIJ...
!?

BIJ DAGERAAD.
DAAR DE ZEE !

ZONDER RADIO ZULLEN WE DE KUST LANGS MOETEN VLIEGEN OP GERINGE HOOGTE OM HET TERREIN TE VERKENNEN... GELUKKIG WORDT HET DAG..
TJA HEREN, DE RADIO KRIJGT NIET EEN ONDERHOUDSBEURT... ALS JULLIE ME GEWAARSCHUWD HADDEN HAD IK WAT BROOD KUNNEN KLAARMAKEN...

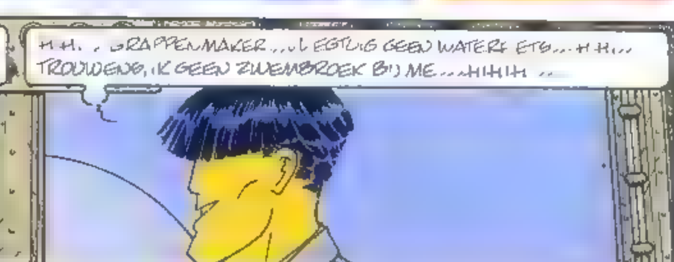

JIJ ZWIJGEN... JIJ OPLETTEN OP VLIEGEN... TSSTSS.. SLECHTE HUMOR !
CHTOE !
KOM SLIK! ALS JE NU EENS WACHT TOT WE GELAND ZIJN VOOR JE HEM NEERSLAAT

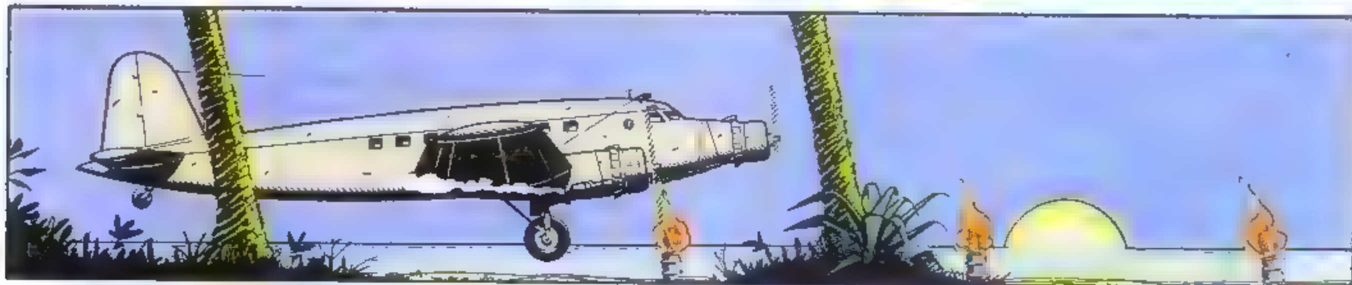

OPEENS..
DAAR... JONK VAN MEESTER . K BIJ!...

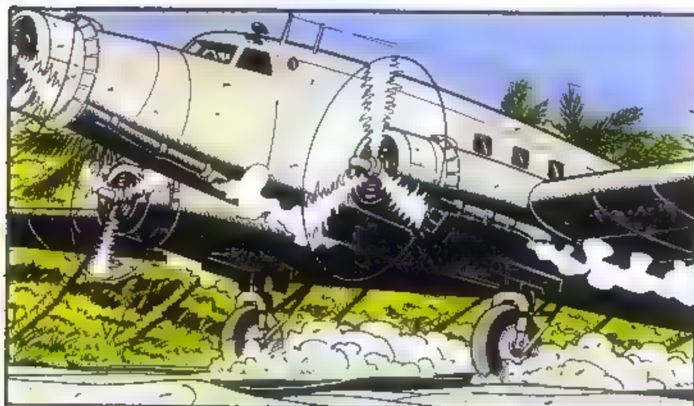

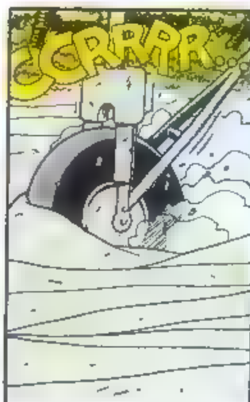

JE SLAAN TE PLETTER... K BEN RAZEND!

K WAARSCHUW JULLIE... HET KAN MISLOPEN... JE ZET TWAALF TON NIET ZOMAAR OP EEN STUKJE ZAND NEER ALSOF HET EEN WATERFIETS IS...

HH.. GRAPPENMAKER... 'T IS EGTLIG GEEN WATERFIETS... HH... TROUWENS, 'K HEB GEEN ZWEMBROEK BIJ ME... HIHIH..

SCRRRR..

SHCRAC!

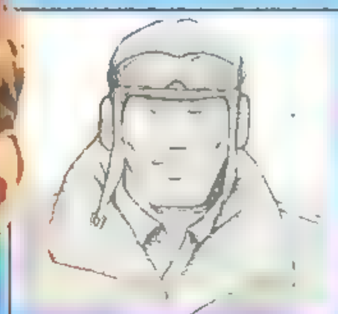

MOOI WERK! ECHTE EXPERTS IN HET VERSTEVIGEN VAN HET TERREIN DIE MAKKERS VAN JOU... NOU JA, WE ZIJN ER IN ELK GEVAL...

VERVLOEKT! HET WAS ONVERMIJDELIJK... NOU JA, DE TWEE DUITSERS REPAREREN HEM WEL... HET MOET!
35

EEN DUIK IN HET RIJK VAN RENE STERNE

We hebben al kort met hem kennisgemaakt. Van de schepper van Adler, de held van «Het vliegtuig van Nanga» weten we dat hij niet bij toeval het pseudoniem Nemo koos. Die naam roept tegelijkertijd Jules Verne en Winsor McCay op, de literatuur en de fantastische strip, en is daarom symbolisch genoeg. We weten ook dat hij zich, na zijn literatuuropleiding, allereerst aan het onderwijs wijdde en dat hij vervolgens de taallessen vaarwel zei om te dromen van schepen en oceanen. We weten ook dat hij zijn roeping als stripauteur ontdekte na een ontmoeting met een jonge vrouw die hem besmette met het tekenvirus... Maar tijdens de verschijning van zijn eerste verhaal wilden we toch steeds meer ontdekken. Wie is die nieuwkomer echt? Heel vriendelijk stond hij ons een klein vraaggesprek toe... Ondertussen was hij, om praktische redenen, van naam veranderd.

— Het klinkt wat tegenstrijdig dat een letterkundige kiest voor tekenen als uitdrukkingsmiddel.

«Ben ik dan een letterkundige? Ik dacht van niet. Ik heb altijd de voorkeur gegeven aan de concrete zijde van beelden. Dat iemand met een literaire opleiding zich liever in beelden dan in woorden uitdrukt kan inderdaad wat vreemd lijken. In tegenstelling tot de literatuur ontneemt alles wat een beroep doet op het visuele, zoals film, televisie en strip, je onmiskenbaar een deel van de droom.

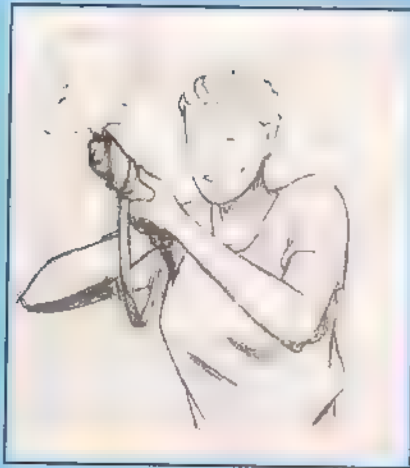
De beelden bieden je een wereld aan, terwijl woorden juist de verbeelding ontwikkelen. Toch is mijn literaire opleiding heel nuttig geweest. Ik heb geleerd een tekst te analyseren en het wezenlijke eruit te halen. Ik heb ook geleerd een verhaal op te bouwen en te structureren. Maar toch druk ik me het best in beelden uit. Vandaar dat in mijn verhaal de dialogen tot hun simpelste vorm zijn teruggebracht. Voor mij moeten de beelden praktisch voor zichzelf spreken. Sfeer, gevoelens, geluiden en zelfs geuren... alles wat ik wil uitdrukken moet er als het ware vanzelf uit voortkomen. Ik houd niet van nutteloze woorden die alleen herhalen wat het beeld dient uit te drukken. Een beeld dat een uitleg in woorden nodig heeft is voor mij mislukt. Natuurlijk zijn er abstracte dingen die onmogelijk in tekening kunnen worden vastgelegd. Daarvoor dienen de dialogen. En ook daarin moet je je zo bondig mogelijk uitdrukken. De beelden hebben de prioriteit. En de beelden die ik op het papier zet zijn altijd nauw verbonden met mijn dromen.»

— Wat voor dromen precies?

«Ik droom vooral van zeeën, eilanden, schepen... Maar wat ik voor alles wil overbrengen is een heel persoonlijk begrip voor wezens en situaties. Ik had een beetje genoeg van super-mannelijke helden zonder vrees of blaam, en ook van al die rare snoeshanen waarmee films en strips tegenwoordig vol staan. Ik wilde terug naar minder uitgesproken figuren, dichter bij het dagelijkse leven... met de goede en kwade eigenschappen van iedereen. Ik wilde ook een andere visie geven op de man-vrouw-verhouding. Ik heb een buitengewone verhouding met mijn partner, en ik wil dat dat ook uit mijn verhaal spreekt. Ik wil dat tussen mijn helden respect en wederzijdse achting bestaan. Sommigen zullen misschien vinden dat mijn vrouwelijke hoofdpersoon uiteindelijk belangrijker is dan de eigenlijke held van het verhaal. Ik moet zeggen dat ik haar een beetje voorgetrokken heb. Helen is tegelijk kwetsbaar en sterk. Het is een zelfstandige vrouw. Hoewel ze erg gehecht is aan haar partner, bestaat ze niet alleen in dienst van hem. Vrouwen spelen in strips meestal een secundaire rol. Meestal dienen ze als 'achtergrond', als droom-wezens, waarvan de lichamelijke aantrekkingskracht uitgebuit wordt, of als karikaturen met Kenau-achtige trekjes. Ze zijn òf feeën, òf heksen! Ze worden zelden in hun waarde gelaten. Ik vond het tijd om daaraan te beginnen en te tonen dat zij ook in staat zijn tot handelen. Helen, mijn vrouwelijke hoofdpersoon, is een volledige heldin. Met dezelfde voorrechten als Adler...»

— Meteen beginnen met een verhaal van 46 pagina's, is dat niet wat overmoedig?

«Dat kun je wel zeggen! Ik vind zelfs dat zoiets voor een volslagen onbekende als ik ben blijk geeft van veel pretentie. Door mijn verhaal te willen publiceren heeft Jean-Luc Vernal me een enorme kans geboden... onverwacht! Uitgevers zijn meestal nogal terughoudend tegenover nieuwkomers. Ze vragen ze eerst heel korte verhalen te maken van drie of vier pagina's, op grond waarvan ze de ontwikkeling van een auteur kunnen beoordelen. Ze meteen al overtuigen met een verhaal van 46 pagina's is bijna een wonder. Stel je eens voor wat voor moeilijkheden zoiets betekent als je, zoals ik, auto-didact bent en volledig onbekend met de stripwereld! Toch, gelukkig voor mij, is dat wonder geschied!»

— Dat wantrouwen van de uitgevers, zou dat niet kunen voortkomen uit het feit dat zoveel debutanten hun belofte niet inlossen?

«Publicatie van de eerste pagina's van een jong auteur brengt natuurlijk risico's met zich mee. Het is inderdaad onzeker of de beloften die een eerste verhaal schept, bevestigd worden als het om een regelmatige produktie gaat. Er zitten veel strovuurtjes bij. Ze leggen al hun talent in een eerste produktie, zodat hun fantasie en energie uitgeput zijn als er continuïteit verlangd wordt. Ik denk — althans ik hoop — dat het bij mij niet het geval is. Ik heb de reeks avonturen van Adler van tevoren opgezet. Aanvankelijk was ik bang dat ik niet geloofwaardig was. Hoe ongelooflijk het ook klinkt: toen ik me in dit avontuur stortte had ik geen enkele ervaring op dit niveau. Het heeft me twee jaar gekost om dat eerste verhaal te bewerken en te maken. Omdat ik andere dingen moest doen voor de kost kon ik er alleen in mijn vrije tijd aan werken. Zo leerde ik langzaam maar zeker het vak van scenarist en van striptekenaar. Natuurlijk heb ik vaak dankbaar gebruik gemaakt van de adviezen van mijn vrouw Chantal de Spiegeleer, die we een tekenopleiding heeft en beroepsstriptekenares is. Daardoor kon ik bepaalde technische problemen oplossen. Het spreekt vanzelf dat ik niet meteen een bevredigend resultaat bereikte. Het verhaal zoals het nu gepubliceerd wordt is in feite een tweede versie. Ik moet zeggen dat toen ik hoorde dat mijn verhaal was aangenomen, ik de zenuwen kreeg en behoorlijk heb gezweet boven mijn pagina's om te kunnen voldoen aan wat er van me verwacht werd.»

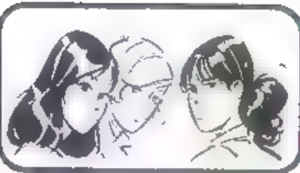
— Is het puur fantasiewerk?

«Het verhaal en de figuren zijn uit mijn fantasie ontstaan. Mijn wijze van opbouwen en in beelden vertalen is daarentegen heel filmisch. Ik ben dol op film en wordt er ook enorm door geïnspireerd. Ik kwam trouwens na het zien van 'Raiders of the lost ark' van Steven Spielberg op het idee van dit avontuur. Ik vond dat het equivalent ervan niet bestond in de strip. En ik was zo eerzuchtig te trachten daar iets aan te doen. Of het me gelukt is? Ik hoop het. Maar dat horen de lezers te beoordelen...»

— Heeft de keuze van de tijd waarin het verhaal speelt een bijzondere betekenis?

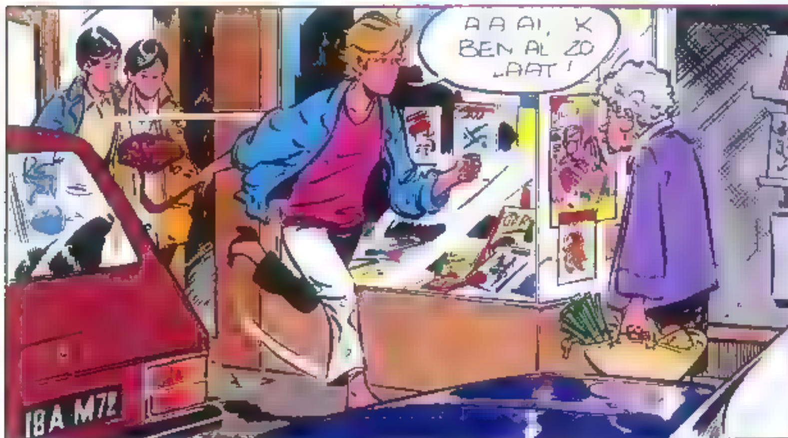
«Ik ben erg beïnvloed door de Amerikaanse film uit de jaren 50. Ik was verzot op die avonturenfilms vol sentiment. Ik denk bijvoorbeeld aan die prachtige 'African Queen' van John Huston. Dat ik echter gekozen heb voor de periode onmiddellijk na de oorlog was omdat dat op alle gebieden, politiek, economisch en sociaal, een tijd van groot optimisme was. Na vijf jaar ontbering en lijden hadden de mensen weer vrijheid en de indruk dat alle hoop weer geoorloofd was. Het was ook de tijd waarin de koloniale rijken begonnen af te brokkelen. India eist zijn onafhankelijkheid, in Indonesië wordt gevochten, enzovoort. Alles is mogelijk. En vandaar dat ook niets onmogelijk is voor mijn helden. Tenzij het onwaarschijnlijke. Ik hecht er wel veel waarde aan dat alles in mijn verhalen historisch, geografisch en psychologisch verantwoord is. En ook was het een gelegenheid om de mode en de stijl van die schitterende 'look' van de jaren 50 te doen herleven.»

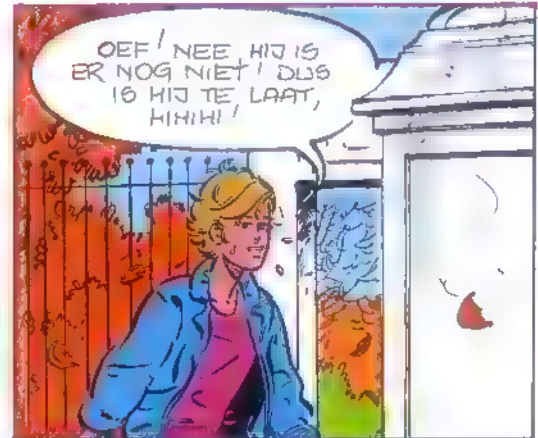
Jean-Louis Lechat

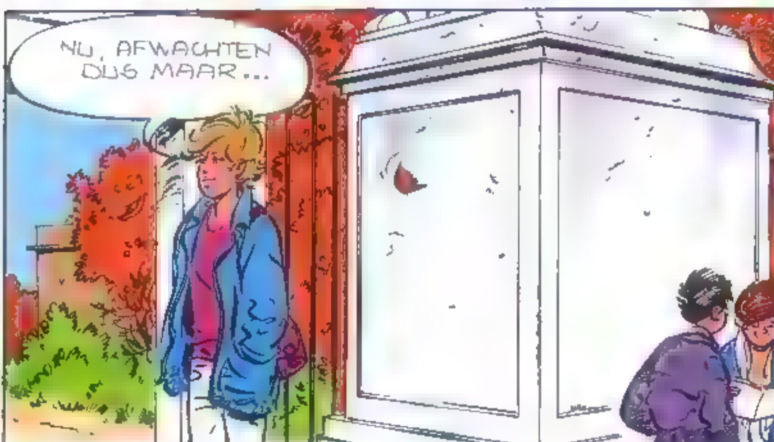

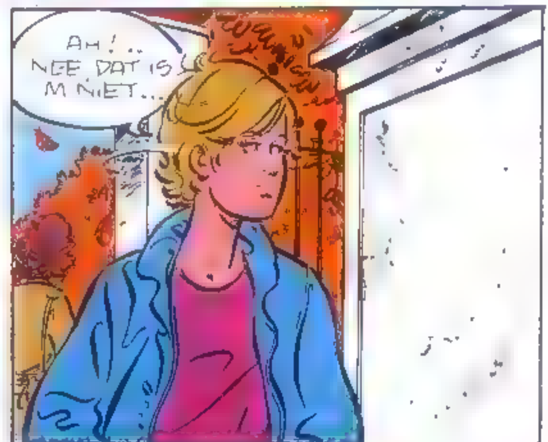
JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

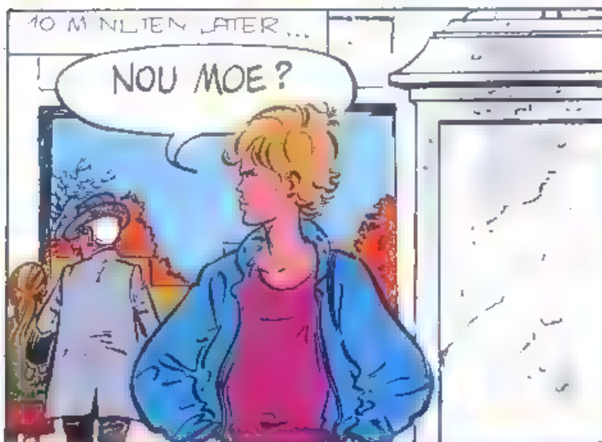
SIDNEY
BOM

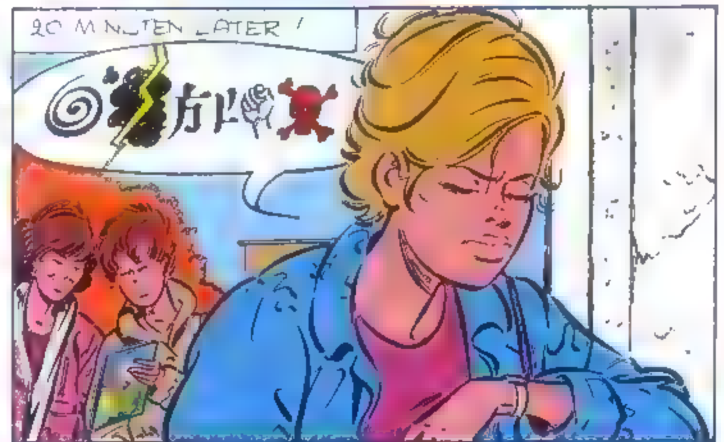

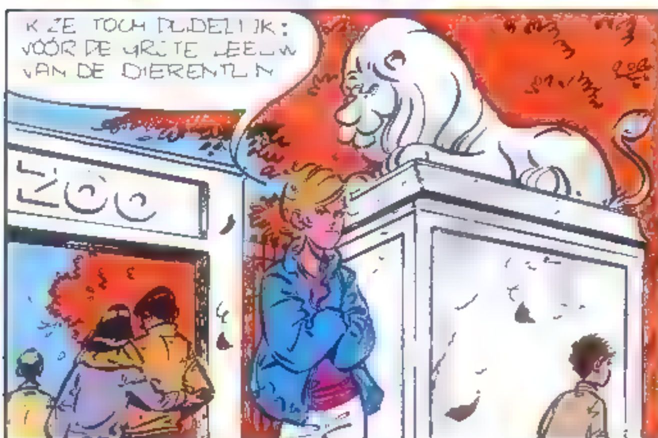

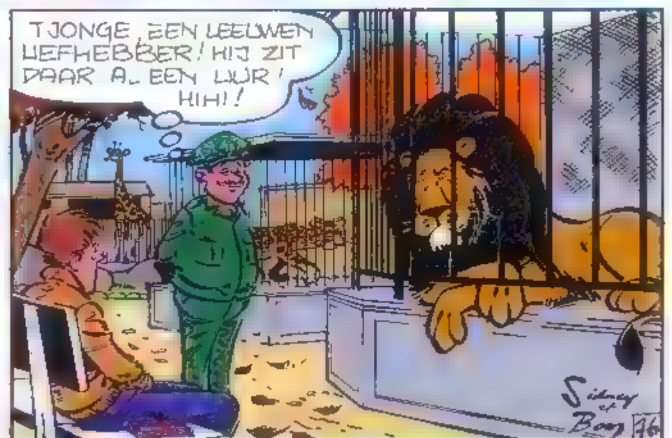

De micros van Schneider, echte genietjes!

Een echte computer van topkwaliteit al te gek wat die doen kan. Eerst een hoop intelligente en aantrekkelijke spelletjes. Ik leer al goochelend te programmeren. Ik leef nu al in de toekomst met Schneider. En dit aan een koopprijsje!

***CPC 464**, 8 bites, levend geheugen van 64 Ko, toetsenbord + groen of kleurmonitor, gesonoriseerd computertalen zoals BASIC, FORTH, PASCAL, talrijke software, meervoudige periferieken. Vanaf **17.990** F (BTW inbegr.)*

Wedstrijd.

Met je Schneider stel je een heel apart en origineel programma op. Je stuurt dat naar Schneider Belux met je NAAM, je ADRES, je LEEFTIJD vóór 1 december '85.

Wat kan je winnen: aankoopbons van 1.000, 5.000 en 10.000 Fr.

*Wil je er wat meer over weten? Schrijf dan naar **SCHNEIDER BELUX, D'Hoogvorstlaan 2 te 1860 Meise.***

Veel geluk!

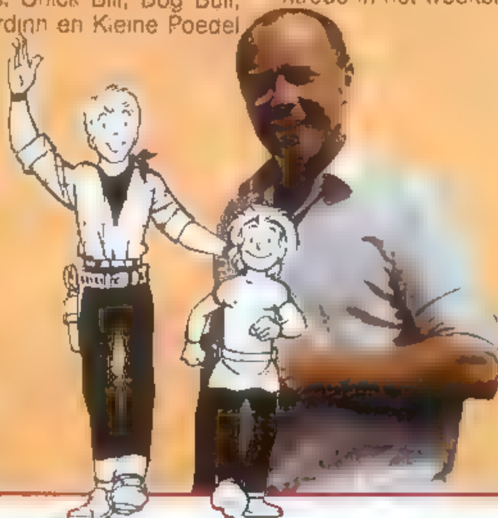
VAN VARKENSKOP TOT EZELSKOP

Wagneriaans! Met Harald de Viking kwam onze aflevering van vorige week behoorlijk dicht in de buurt van de Vliegende Hollander en de Walkure. Eenmaal gered door de drakkar van de wakkere Scandinavische zeeman weet onze agent behendig gebruik te maken van de situatie. Gedreven door zijn goede inborst is Harald onmiddellijk Rik Ringers en Baardemakers te hulp gesneld, van wie hij denkt dat ze schipbreuk hebben geleden. Maar wat is er eigenlijk met ze gebeurd? Als je de volgende beelden moet geloven bevinden we ons aan de oever van de Rode Zee. Wonderbaarlijk, nietwaar? Rest nog de vraag wat Dog Bull en Kid Ordinn daar in vredesnaam moeten.

Wist je dat het weinig gescheeld had of die onweerstaanbare en razend populaire helden zouden nooit het licht hebben gezien? In 1950 vraagt Raymond Leblanc, teneinde het lezerspubliek van Kuifje te vergroten, aan de jonge Tibet een verhaal voor de allerkleinsten. En zo ontstaan in de geest en onder het potlood van de auteur een cowboy met knalrode leeuwemanen, een sheriff met een bulldog-gezicht, een assistent met een varkenskop en een klein indiaantje, slim als een poedel, die het aan de stok krijgen met Sioux die eruit zien als gevederde vogels. Chick Bill, Dog Bull, Kid Ordinn en Kleine Poedel zouden het ongetwijfeld helemaal gaan maken.

Als echter een jaar daarna het tijdschrift Ons Vokske met de helden komt wordt het een kolossaal succes. «Jammer dat je ze per se die dierenkoppen wilt geven» zegt de vader van Kuifje... Vanaf het derde verhaal («Doorbraak naar het westen») vermenselijkt Tibet de trekken van zijn helden wat. In het vierde («Kid Ordin komt in opstand») zijn het al echte mensen. Met het vijfde («De vier woestijnratten») doen ze hun opmerkelijke intrede in het weekblad Kuifje. Zo populair worden ze dat de maker, onder druk om snel nieuwe avonturen te maken, de hulp inroept van een scenarist. Omdat Hergé Goscinny geweigerd had — hij vond diens humor wat te onbeheerst — kreeg Greg de opdracht de scenario's te verzorgen. Onvermoeibaar maakt hij er vier per maand, en dat tien jaar lang! Toen hij vervolgens hoofdredacteur werd, had hij niet meer de gelegenheid tot schrijven. André-Paul Duchâteau, met wie Tibet zojuist Rik Ringers had gemaakt, neemt het over en ontwerpt synopsis, op basis waarvan de tekenaar een reeks gags ontwikkelt.

«Tegenwoordig», verklaart Tibet, «zijn mijn verhalen vooral 'Kidordinneneen'. De knappe, sterke, moedige jongeheid, dat is allemaal prachtig, maar het wordt ook al gauw erg saai. Cowboy-verhalen vertellen vind ik niet leuk meer. De botsingen, zowel mondeling als lichamelijk, tussen Dog Bull en Kid Ordinn bevallen me daarentegen steeds beter. Voor mij zijn ze tegenwoordig de equivalenten van legendarische duo's als Laurel en Hardy»

THE KLINIK

SABOTAGE

3 RIORECORDS 001

Net zoals een tandarts wellustig boort totdat de zenuw bereikt is en die dan koelbloedig laat trillen, zo graaft The Klinik door je gestel en haakt zich genoeglijk beangstigend in de synapsen.

We hebben nieuws voor degenen die dachten dat de garagerock schoon schip zou maken met de synthesizer, de wind in de fles van de rock'n'roll. De Byrds-klonen hebben bij hun determinatieproces The Klinik vergeten. We hebben een tweede verrassing voor degenen die dachten dat de nieuwe psychedelica alle smerigheid zouden wegstomen. Wel, het stinkt buiten nog even erg en The Klinik heeft dat begrepen. The Klinik is samengesteld uit een aantal personen die de cassette als instrument en als kommunikatiemiddel hanteerden: Dirk Ivens en Eric Van Wonterghem (van Absolute Body Control), Mark Verhaegen (samen met Dirk Ivens The Klinik) en JR. Smets en Sandy Nys (The Maniacs).

Sabotage, hun debuut LP werd dan ook op de eerste plaats een uitlaatklep, een door de luidsprekers gooien van onmacht. Onmacht veroorzaakt door de technokratie, maar tegelijk uitgedrukt door hét instrument dat het meest schatplichtig is aan de technologie, de synthesizer. De vijand willen verslaan met zijn eigen middelen a.h.w., met als stelregel: *to know you is to hate you*. The Klinik maakt gebruik van de elektronika, verschuilt zich daarom niet achter mooie solo's virtuoze stunten, verwerpt een smeuïge melodie of een dreunritme, maar bouwt spanningen op, lagen angst, eerst vervreemdend en afstotend, daarna geleidelijk herkenbaar en fascinerend. Alleen Cabaret Voltaire deed dit even indringend. Het onder woorden vatten van **Sabotage** is moeilijk. Slechts het begrip «dreiging» dringt zich telkens op, en beelden. Waanzinnige beelden, kille beelden, verwrongen beelden, kale beelden, beelden zoals Munch ze tekende beklemmende doeken en daarin gevangen de mens, mismaakt, de mond en ogen opengesperd, toeziend.

The Klinik zit niet ver van het abces, toont de tandpijn, geeft ze ekstra prikkels. De vijand verslaan met eigen middelen a.h.w.

Sabotage zou te koop moeten zijn in de betere platenwinkel. Heb je moeilijkheden of voor meer inlichtingen: Magische Theater Production — Julaandillenstraat 22 B — 2018 Antwerpen.

Ronald Grossey

wordt vervolgd

Meneer Edouard

DIDGÉ

DE WITTE RUITER

EXTRA LANG VERHAAL

ERFGENAAM VAN DE GOUDEN HORDE

GOED HOOR DAN HET RELAAS VAN MIJN WEDERWAARDIGHEDEN..

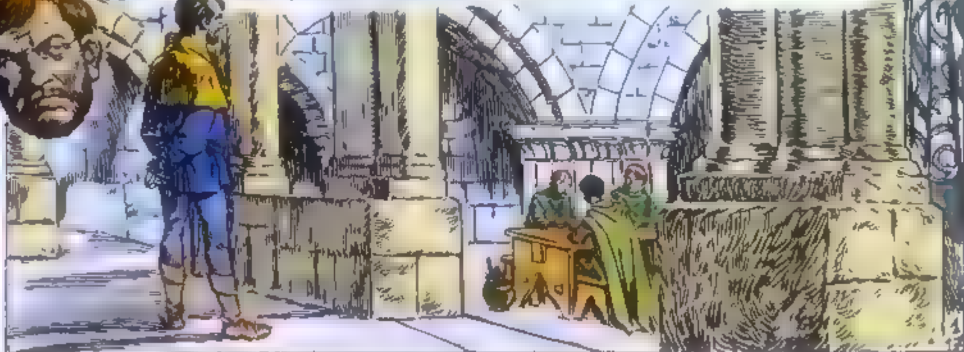

* BALTISCHE PROVINCIE VAN RUSLAND

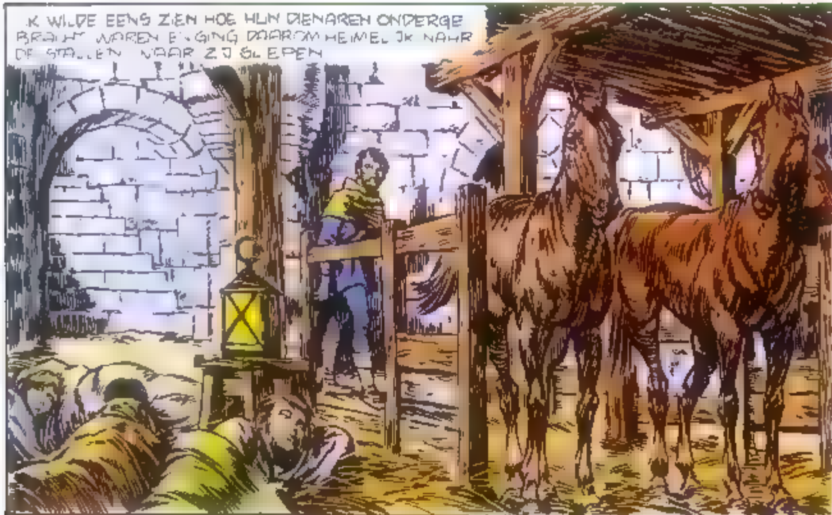

SLA OM

DE WITTE RUITER

LILIANE & FRED FUNCKEN

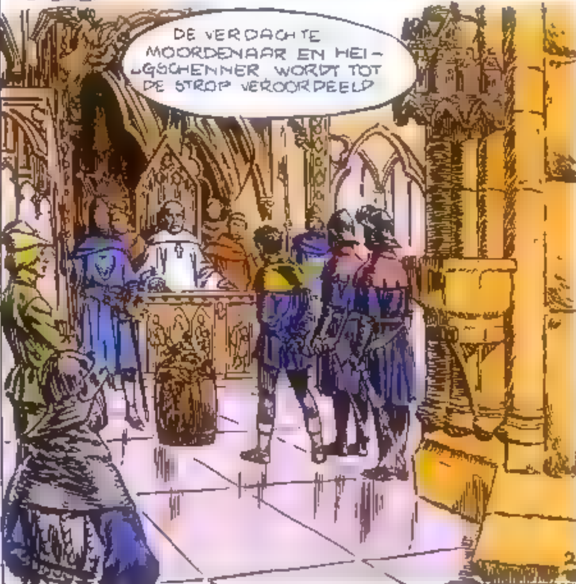

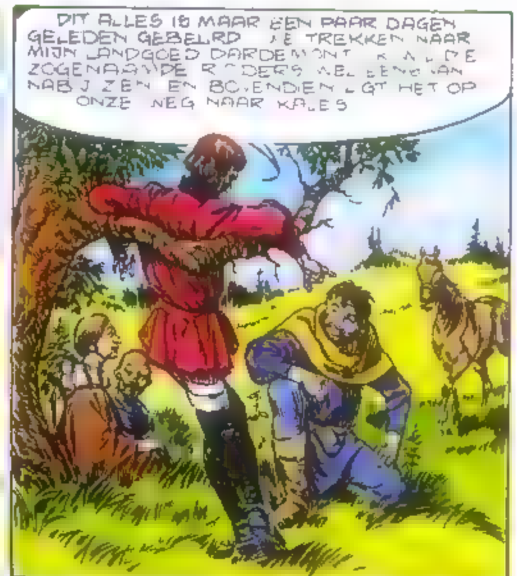

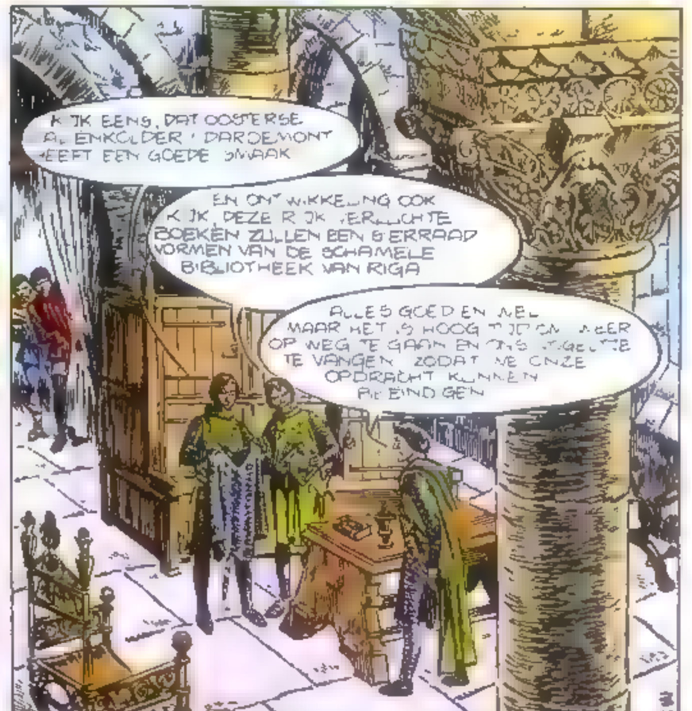

WAT EEN BUITENGEWOON AVONTUUR! IK VRAAG ME AF WIE DIE ARME KNAAP WAS EN VOORAL WAT ER VAN HEM GEWORDEN IS
ALS IK MOET AFGAAN OP DE SNELHEID WAARMEE HIJ VLUCHTTE ZAL HET ZE NIET MEEVALLEN HEM TE PAKKEN TE KRIJGEN

DIT ALLES IS MAAR EEN PAAR DAGEN GELEDEN GEBEURD. WE TREKKEN NAAR MIJN LANDGOED DARDEMONT ZOGENAAMDE NABIJ ZIJN EN BOVENDIEN LIGT HET OP ONZE WEG NAAR KALES

EN NA ENIGE UREN
KIJK, DAAR GRAZEN POMMERSE PAARDEN. DE ROOFVOGELS ZIJN NOG OP HET NEST!

JEHAN EN ZIJN MAKKERS GAAN HET SLOT BINNEN VIA EEN GEHEIME POORT
VOLG ME ZONDER GELUID TE MAKEN.

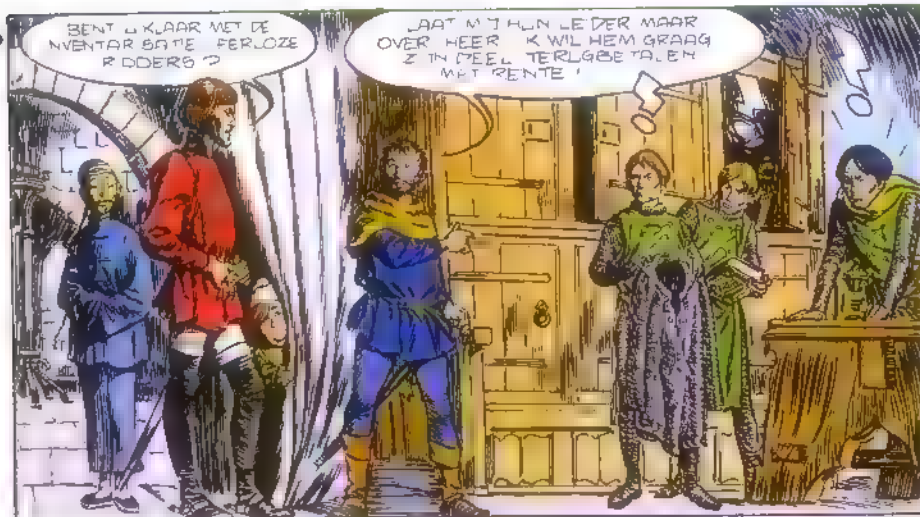

KIJK EENS, DAT OOSTERSE ALEMKOLDER! DARDEMONT HEEFT EEN GOEDE SMAAK
EN ONTWIKKELING OOK. KIJK, DEZE RIJK VERLUCHTE BOEKEN ZULLEN EEN SIERRAAD VORMEN VAN DE SCHAMELE BIBLIOTHEEK VAN RIGA
ALLES GOED EN WEL MAAR HET IS HOOG TIJD OM WEER OP WEG TE GAAN EN ONS VOGELTJE TE VANGEN, ZODAT WE ONZE OPDRACHT KUNNEN BEËINDIGEN

SLA OM

DE WITTE RUITER

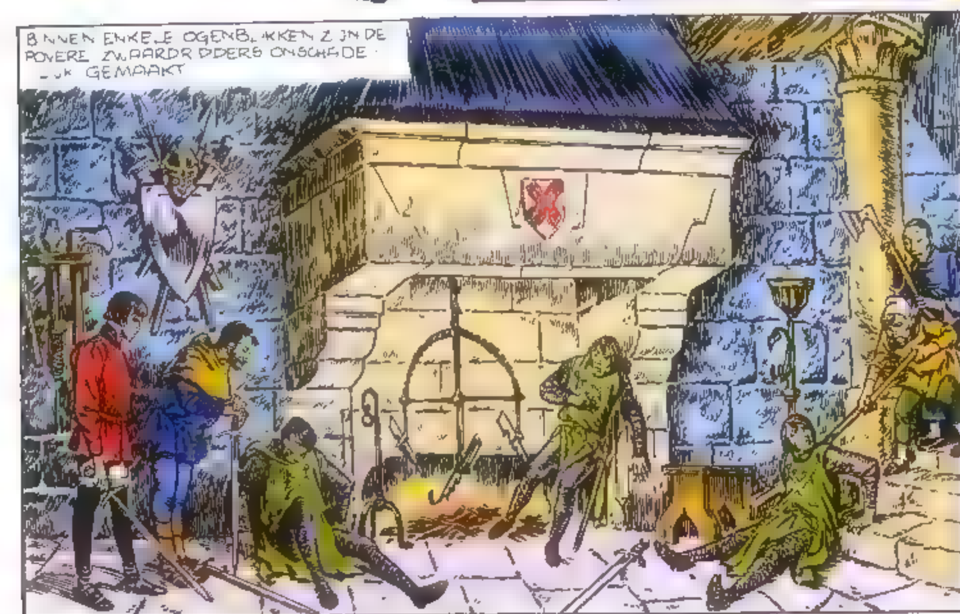

ONDERVRAAG DEZE MAAR, HEER JEHAN. DIE LIJKT ME HELEMAAL MURW.
GOED IDEE. WEL, SCHURK?
IK ZEG GEEN WOORD

O NEE?

HEER, VERBIED DIE KINKEL MIJ VAST TE PAKKEN

MIJN MEESTER HEEFT EEN HEKEL AAN DAT WOORD

WIJ HEBBEN EEN REKENING TE VEREFFENEN. DAT VALSE PROCES, DE KOOI, DE GALG, DE IJZEREN BAND OP MONTFAUCON... OM NOG TE ZWIJGEN. NEEM ME NIET KWALIJK, MEESTER TANG VAN DE HOOGST ONAANGENAME CHINESE BUS

JIJ PRAAT OF IK LAAT JE LOS! TWINTIG METER BOVEN DE SLOTGRACHT, DIE IK HEB LATEN LEGEN VOOR EEN GROTE SCHOONMAAK
OW!

NEE! JA! LAAT ME NIET LOS. IK ZAL PRATEN

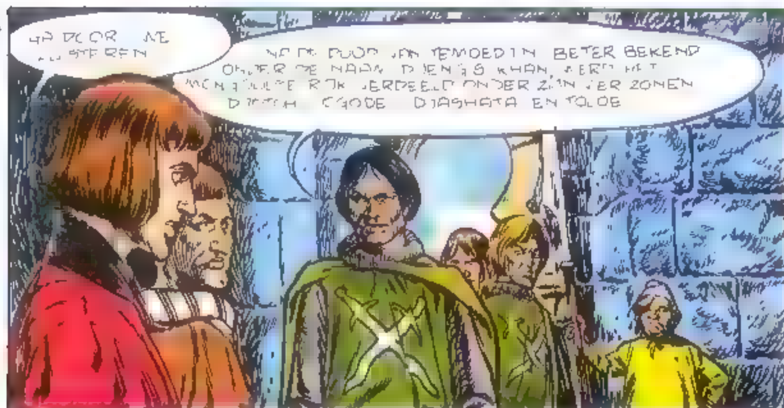

WIJ LUISTEREN

ONZE GEVANGENE IS SABUTAI, DE ZOON VAN OGODEI, DE GROTE KHAN VAN DE GOUDEN HORDE
BIJ DE INGEWANDEN VAN SATAN! DAT IS TE GEK OM GELOGEN TE ZIJN!

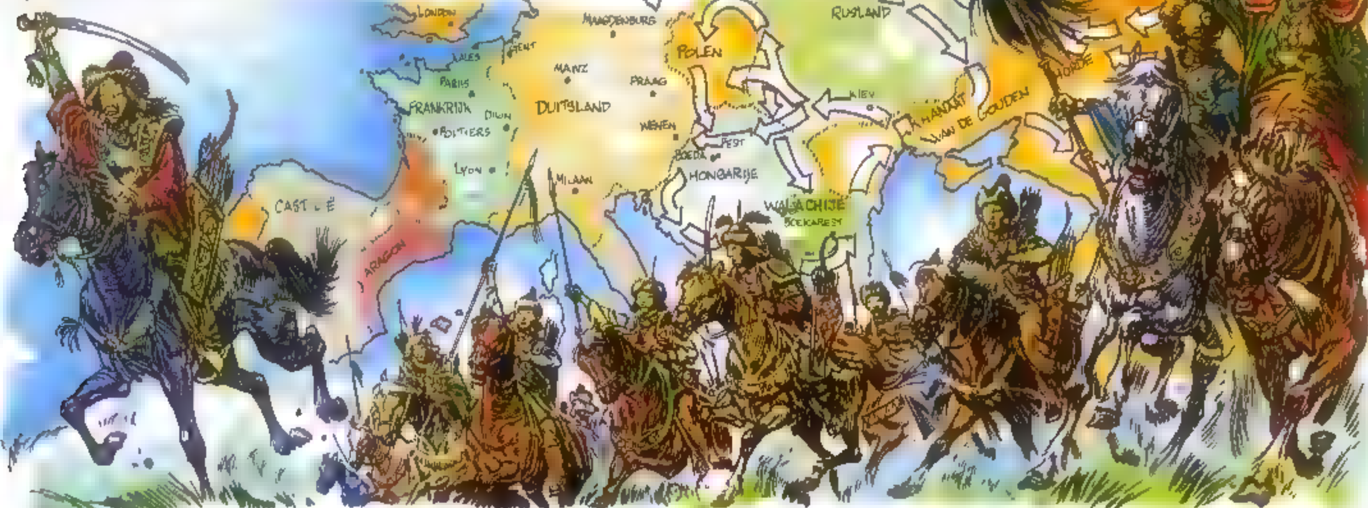
SLA OM

DE WITTE RUITER

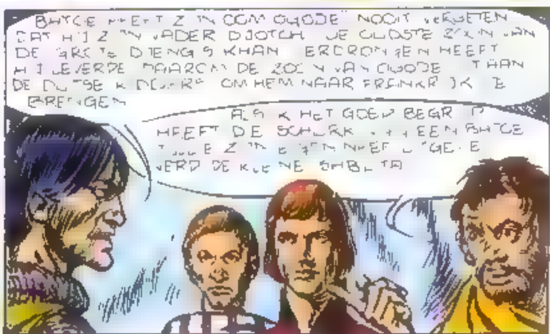

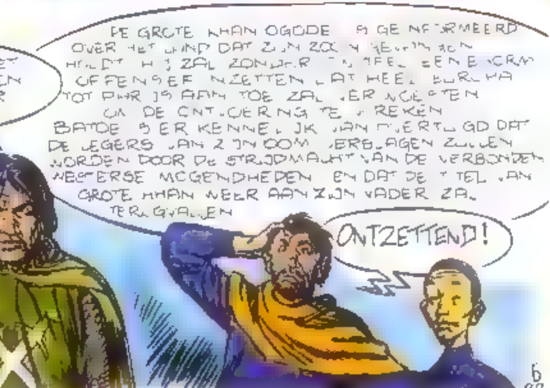

EXTRA LANG VERHAAL

SABUTAAAÏ!

SLA OM

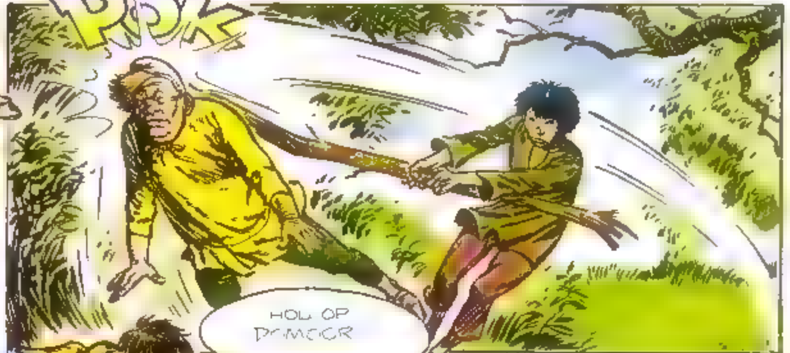

DE WITTE RUITER

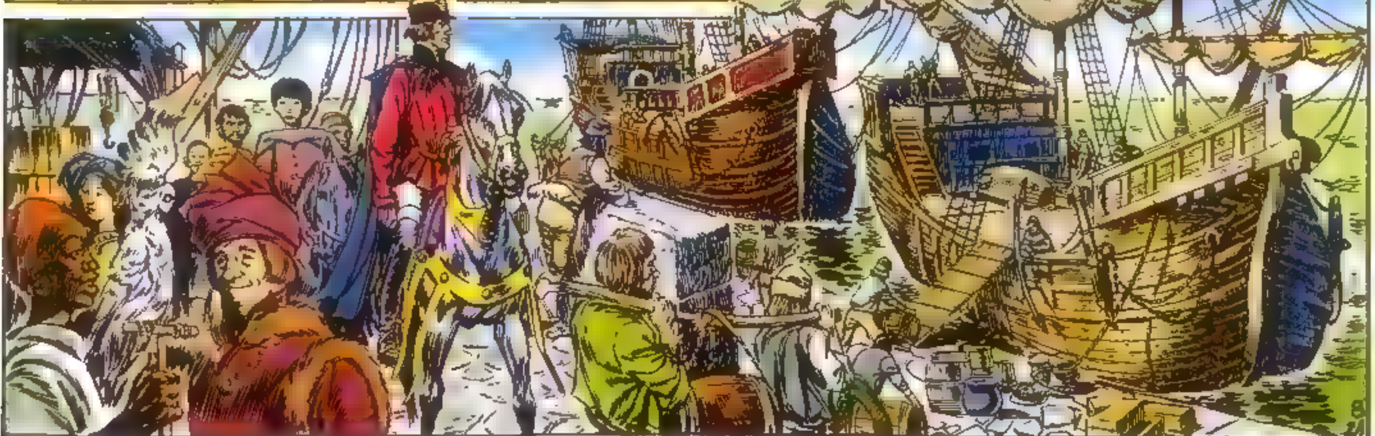

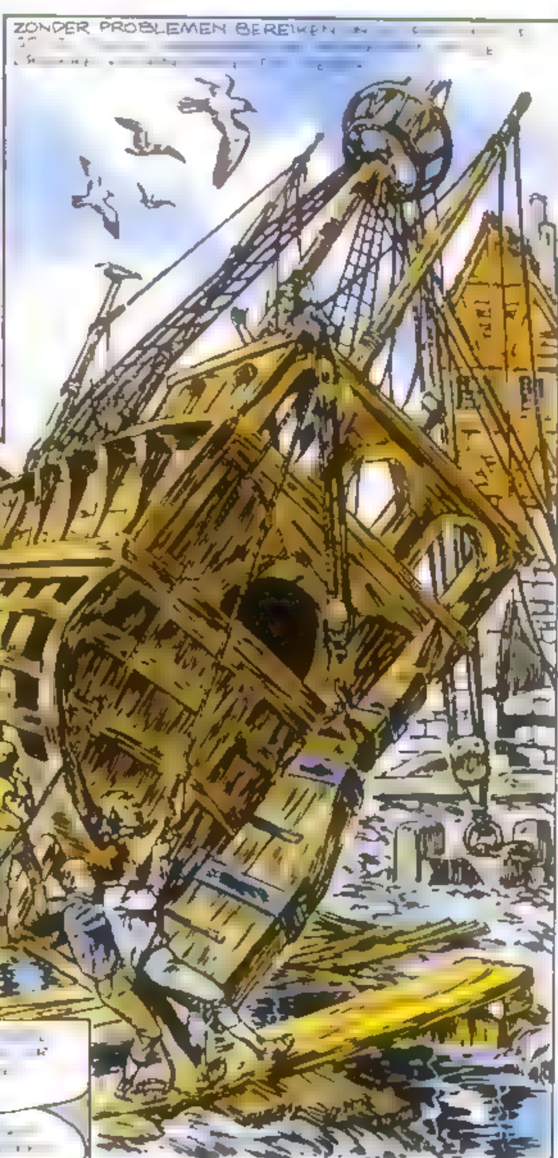

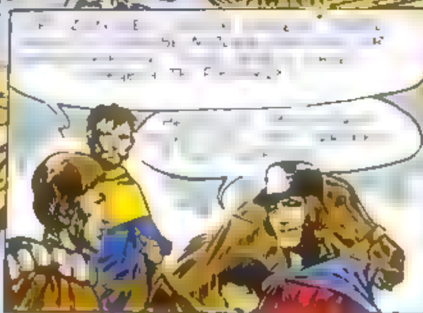

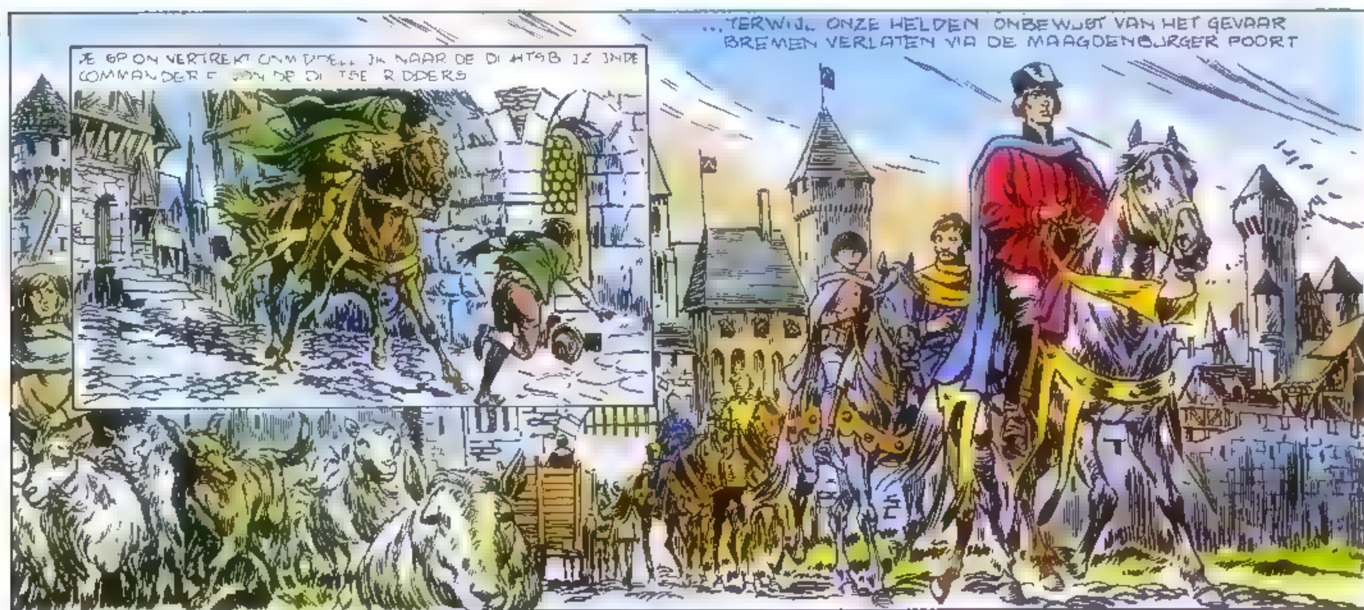

SLA OM

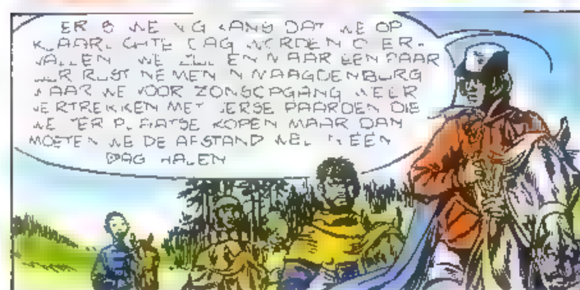
DE WITTE RUITER

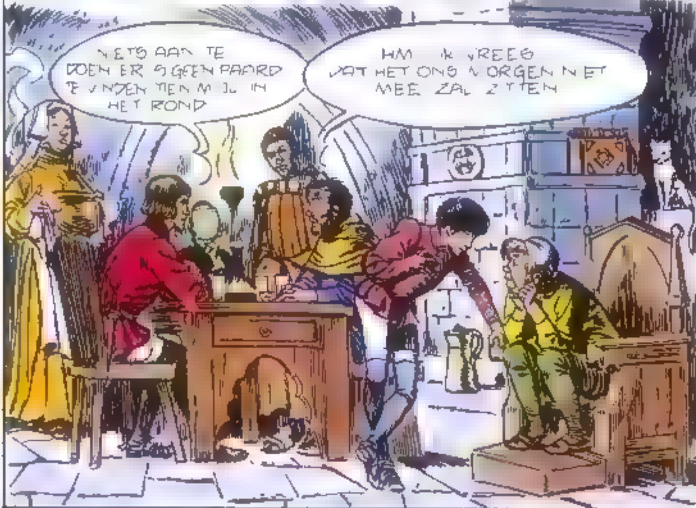

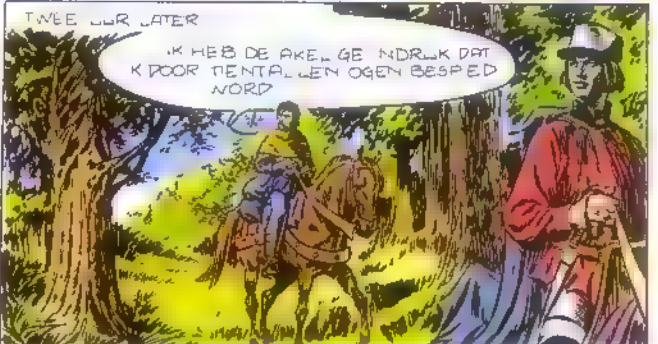
EXTRA VERHAAL LANG

SLA OM

DE WITTE RUITER

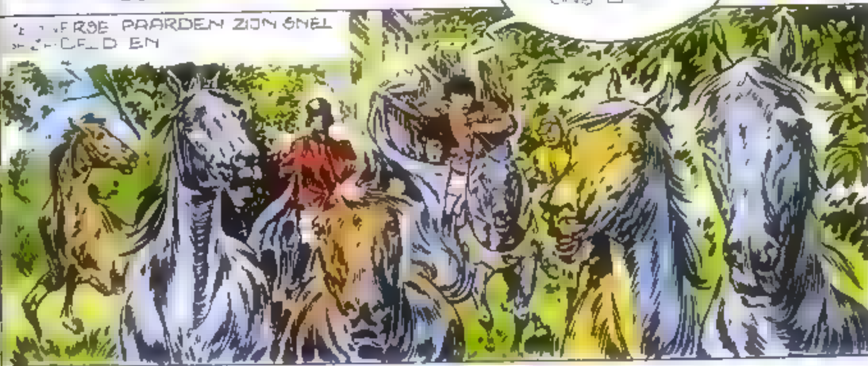

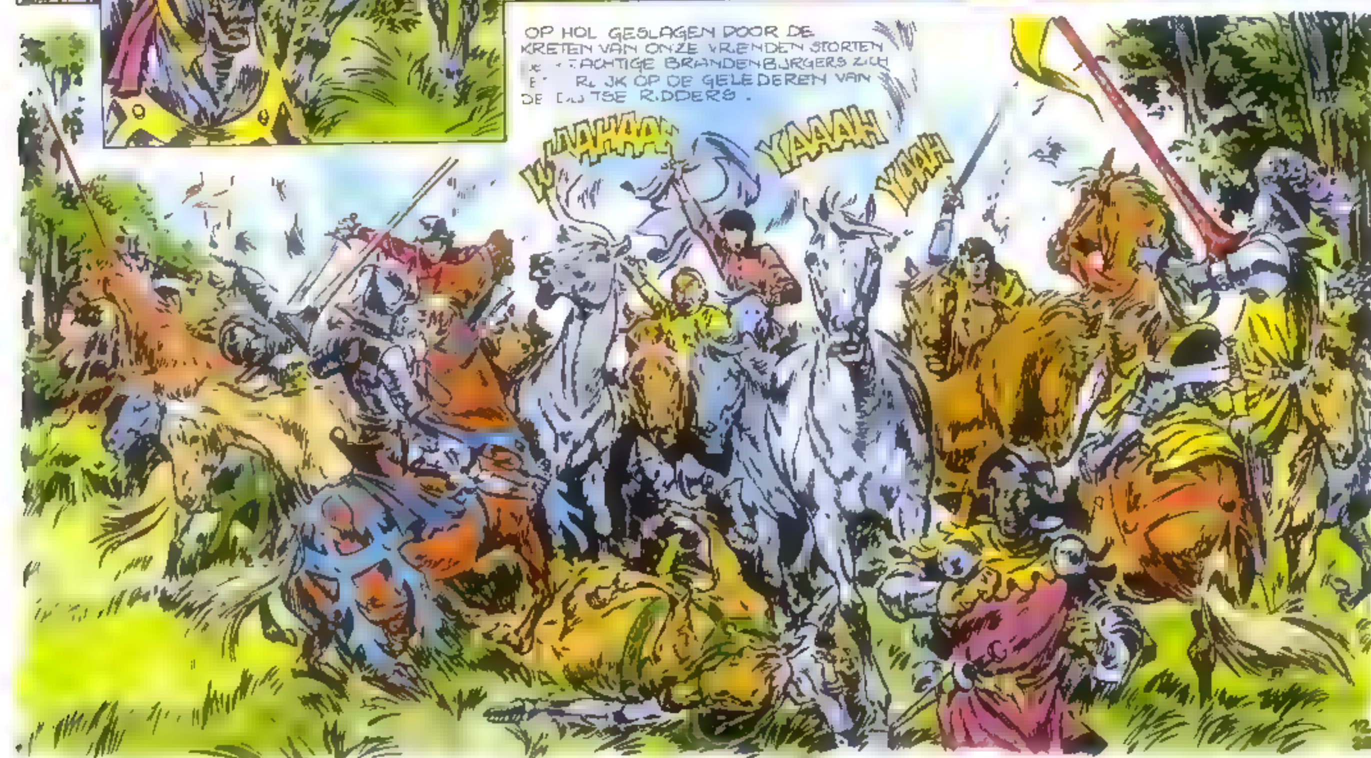

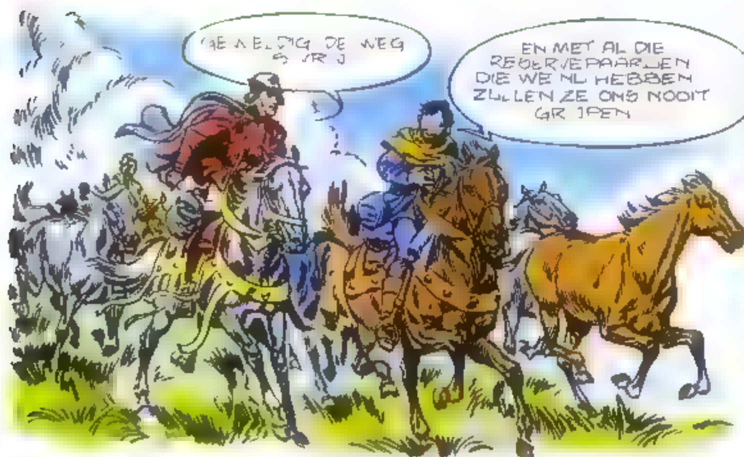

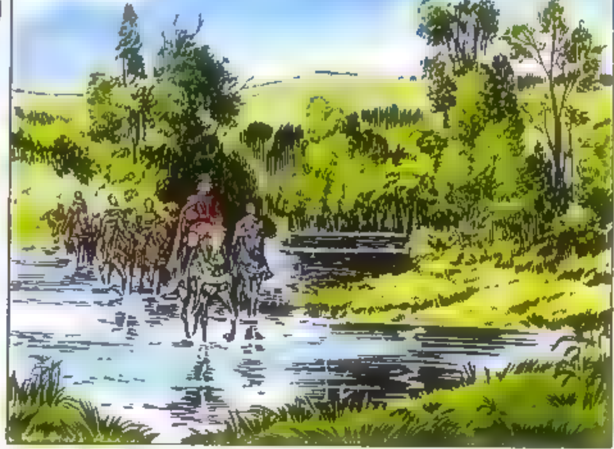

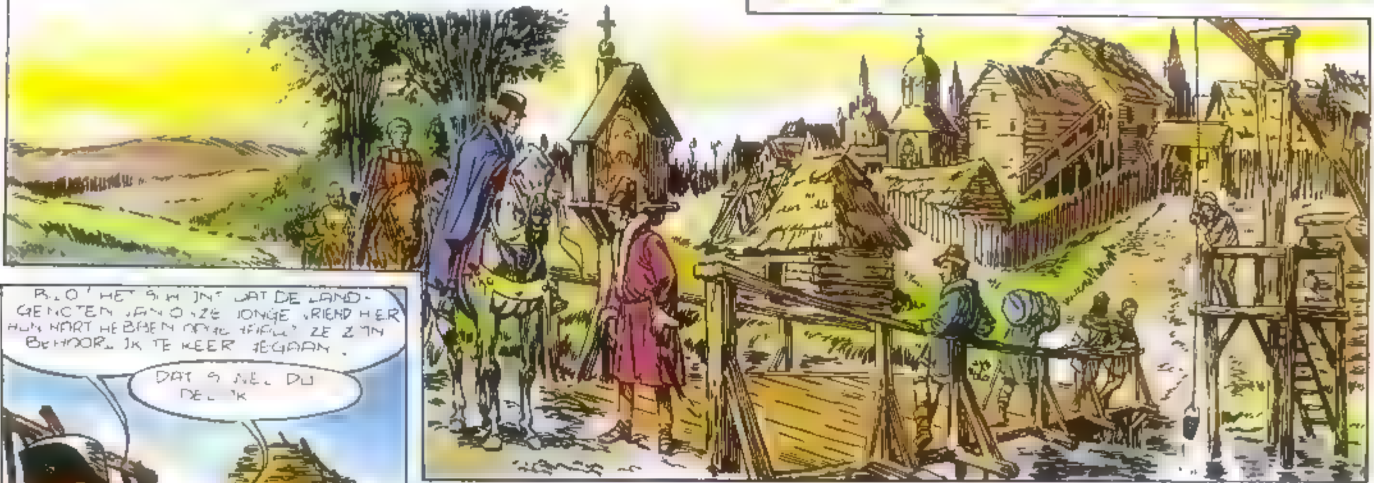

EXTRA LANG VERHAAL

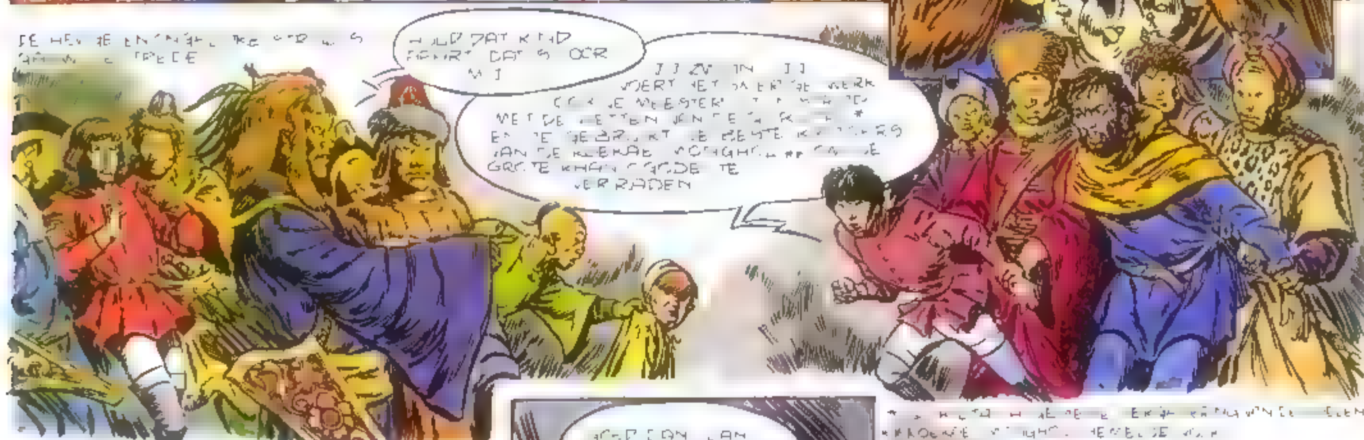

SLA OM

DE WITTE RUITER

EXTRA LANG VERHAAL

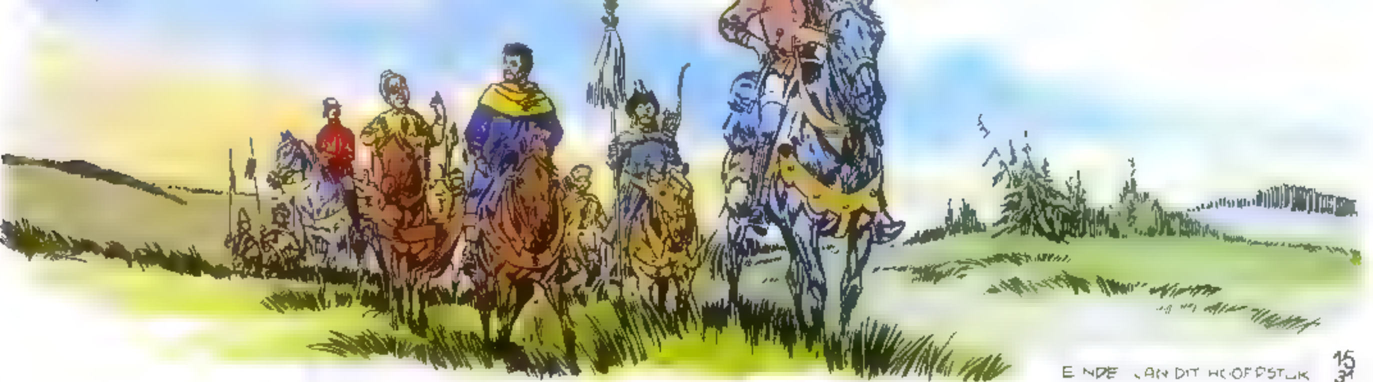
N BEWEG NG GEBRACHT DOOR DE VOET VAN IJZERVRETER ONTSPANNEN DE OPGEDRAAIDE TW JGEN ZICH EN DE HAMER SCH ET BLIKSEMSNEL NAAR VOREN

NU SUBOTEI IS UITGESCHAKELD BUIGEN DE MONGOLEN ZICH VOOR WAT ZE ALS EEN WONDER BESCHOUWEN ZODAT ONZE VRIENDEN HUN LANGE TOCHT NAAR KARAKORUM KUNNEN VERVOLGEN.

EINDE VAN DIT HOOFDSTUK

TON en TINNEKE

WALLI
BOM

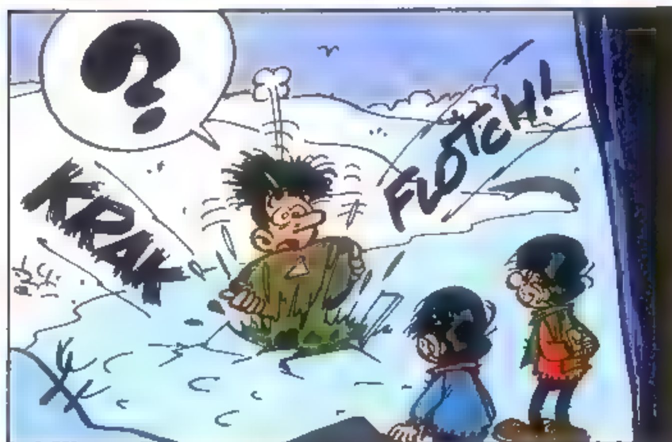

UNICEF
wenskaarten campagne

Columbia. Een 12-jarig meisje zit vast in de modder. Tijdens haar doodstrijd, die op alle TV-zenders ter wereld werd uitgezonden, zucht ze «Ik wil niet sterven». Je kan er gewoon een traan om laten. Je kan je verontwaardigd afvragen waarom er alleen camera's rondom haar opgesteld stonden en geen apparatuur om haar te redden. Je zou er vooral moeten aan denken dat haar woorden opgaan voor de 40.000 kinderen die dagelijks sterven op een, als puntje bij paaltje komt, onnatuurlijke manier.
Misschien moeten nu en dan dit soort beelden ons aan dit verborgen drama herinneren.
UNICEF lanceert zijn jaarlijkse wenskaartencampagne. 10 wenskaarten met omslagen voor 300 BF of zowat 17 gulden.Met de opbrengst van 10 wenskaarten kan men 10 kinderen redden van de uitdrogingsdood, kan men tien groeifiches kopen waarmee ouders de eerste symptonen van ondervoeding bij hun kinderen kunnen waarnemen, kan men een kind vaccineren tegen de belangrijkste infectieziekten.
Met de opbrengst van één wenskaart kan UNICEF een kind een doosje vitamine A voor een jaar geven en het op die manier blindheid besparen...
Gelukkig nieuwjaar. Dank zij jou ook een beetje voor hen.
De begroting van UNICEF is bijna helemaal afkomstig van vrijwillige giften van de bevolking en de regeringen. De wenskaartencampagne vormt een belangrijke financiële bijdrage tot de activiteiten van UNICEF.
Daarom blijven alle giften meer dan welkom op
P.C.R. 000-0000055-55
van het Belgisch Komitee voor Unicef
of op
Postgiro 7515
van het Nederlands Komitee voor Unicef

DE HELE PLOEG

Aangezien ciché's er zijn om ze te gebruiken, schrijf ik maar dat ik de pen ter hand neem om ook eens mijn ideeën over uw blad te schrijven (al is het dan met een «stylo»). Als ik de laatste tijd mijn weekblad opensla, vreest mijn omgeving namelijk af en toe voor een hartstilstand, en dit omdat ik weer merk dat er geen brieven worden opgenomen in **Van alles wat**. Weliswaar wordt dit verlies dan wel af en toe gecompenseerd door interessante artikels (zoals «indertijd» over Dungeons & Dragons) maar dat is slechts een pleister op de wonde. Ik wil U trouwens niet aandoen elke week die drie bladzijden zelf vol te schrijven (lees: drukken) en zal daarom zelf een poging doen in die richting door — hoewel ze u misschien geen ene moer interesseert — mijn (zéér) uitgebreide mening te geven. Ziehier het resultaat van mijn inspanningen:
Eerst en vooral; dit blad is een steengoed blad (alweer een cliché, veronderstel ik) en doe zo verder! Niets dan lof voor de strips **Thorgal, Hans, Bruce Hawker, Harlekijn, Jonathan, Buddy Longway, Ian Kaledine** (Ferry, nogmaals bedankt voor de albums die je in Oudenaarde voor me signeerde). Ook «De slagvelden van de duivel» is op zijn minst knap te noemen. Ik wil vooral meesterscenarist Van Hamme feliciteren voor zijn fantastische (letterlijk en figuurlijk) scenario's. Niet dat ik hem kapsones wil bezorgen, maar ik moet bekennen dat hij mijn groot idool is (zelf doe ik ook pogingen scenario's te schrijven, maar ze zijn — hoewel ze niet bepaald erbarmelijk te noemen zijn — bijlange niet aan de zijne te spiegelen). Ook Ernst blijft met zijn **Knipoogjes** nog steeds op de lachspieren werken. Series die ik hier niet noem zijn daarom niet slecht te noemen. **Aria** is, na een iets minder sterk verhaal («De ring van de Elflings»), dat toch ook nog goed was, weer helemaal terug in het prachtige «Oordeel der Raven». De strips die voor mijn part niet meer in jullie blad hoeven zijn: **Chick Bill, Arnold de dromer** (bent u wel zeker dat dit grappen zijn?), **Gezegende Gekken** (door een dergelijke patiënt geschreven soms?) en **Plato, Friebel en Guitepult** (de naam alleen al!). Grappig zijn is volgens mij héél moeilijk, en bovenvermelde strips slagen daar volgens mij niet in.
En dan komen nu mijn vragen (dàt is een prachtcliché!)
Zie ommezijde.
1. Als een strip in de Hit Parade nu erg slechte punten haalt, wordt die dan geëlimineerd?
2. Tekent Rosinski naast **Thorgal** en **Hans** ook nog andere strips?
3. Hoe komt het dat mensen als Jean Van Hamme of William Vance hun verhalen bij jullie en bij een ander blad kunnen publiceren? Hebben zij misschien geen vast kontrakt?
4. Wanneer verschijnt het volgende verhaal van **Harlekijn** in het blad?
5. En van **Jonathan**?
6. Hoelang gaat het nu nog duren voor **Buddy Longway** zijn familie terugvindt? Het wordt eerlijk gezegd langdradig nu.
7. Dit is eigenlijk meer een melding dan een vraag. In een van de verhalen van **De Brokkenmakers** zit een (volgens mij nogal ernstige) fout. In album nummer 6 (denk ik...) zit er een scène waarin Al en Brock op een rijdend bergtreintje een gevecht leveren met geboefte. Eén belager valt eraf, en (nu komt het) wanneer Brock een tijd later ook valt, valt hij boven op de slechterik die zijn wapen had getrokken (en dit hoewel de trein verondersteld werd al een eind verder te zijn!) Hebben beide schrijvers (sorry: de schrijver en de tekenaar) dit misschien niet gemerkt? Graag uw reactie.
8. Was «Op zoek naar Peter Pan» van Cosey eenmalig of zal hij, naast **Jonathan** nog meer losse verha-

COMMANDO KAAIMAN GAAT WINKELEN

De moordenaars van Julien Lahaut werden 35 jaar na de feiten ontmaskerd. Niet door het gerecht, maar door twee historici, die als enig hulpmiddel hun ijver en hun kundigheid hadden.
De moordenaars van Lahaut genoten hoge bescherming. Ze wilden immers, via een klimaat van terreur, de terugkeer van Leopold III op de troon forceren. Leopold, zoveel is zeker, was een autoritair souverein.
In 1985 worden geen kommunisten meer vermoord, maar winkelende gezinnen. Weer blijken de moordenaars onvindbaar. Net zoals de CCC terroristen. Die worden dan ook steevast gezocht op plaatsen waar ze zeker niet te vinden zijn: bij brave wereldhervormers die nog nooit een vlieg hebben kwaad gedaan. Bij iedere nieuwe gewelddaad volgt het gerecht met een hardnekkigheid die geen toeval meer kan zijn, het verkeerde spoor. Met als voorlopig hoogtepunt de huiszoeking in Amsterdam (op Belgisch verzoek) bij de Greenpeace-fotograaf die door de Franse geheime dienst is vermoord. Zaten de Fransen ook achter de aanslag op Bayer? De aanwijzingen zijn er, maar het Belgisch gerecht zoekt bij het slachtoffer, niet bij de dader.
Gangsters en terroristen zullen waarschijnlijk pas gesnapt worden als ze gaan piknikken op de basis van Florennes. Dàn is onze rijkswacht op haar best als ze misdadigers op heterdaad kan betrappen. Als ze maar ongewapend zijn. Niet in Aalst dus. Dáár beschikte de rijkswacht kennelijk niet eens over een radioverbinding om hulp op te roepen. Wèl in Hove. Daar werd Patrick Suy vakkundig de eeuwigheid ingestuurd.
In Aalst was het niet eens mogelijk in de banden van vluchtende moordenaars te schieten. Justitieminister Gol denkt erover de doodstraf weer in te voeren. Over een verbod op wapenverkoop horen we hem niet.
Onkunde, roept iedereen. Onkunde? Of onwil? Wie is de nieuwe Leopold in wiens naam de slachters worden beschermd? Of is het een nieuwe Degrelle?
Over 35 jaar zullen we het weten. Als we bij het boodschappen niet zijn afgemaakt.

Lode Buysaert

met toestemming overgenomen uit Humo 2359.

DE NEVEN VAN DE OVERKANT

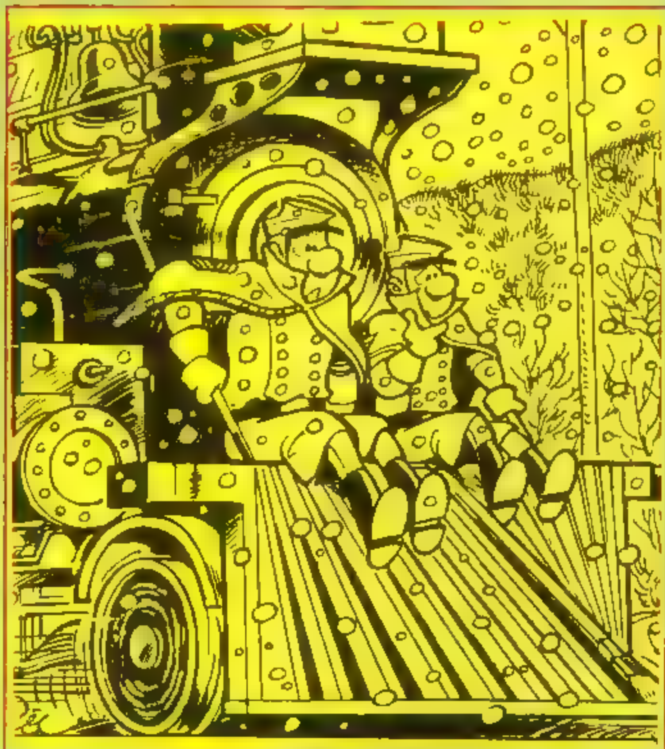
Stripreeksen die meer dan 20 albums lang een vrij gelijkmatige, hoge kwaliteit aanhouden zijn zeldzaam. **De Blauwbloezen** behoren ontegensprekelijk tot die kategorie. Een paar onvermijdelijke inzinkingen buiten beschouwing gelaten zijn ze overeind gebleven. Het meest recente album, «De neven van de overkant», is zeker een van de betere afleveringen. Een pretentieloos, maar sluitend scenario, humor die soms naar het koldereske gaat en vlotte tekeningen, die zeker geen striprevolutie zullen ontketenen, maar die gewoon goed zijn.
Klasse blijkt vooral uit de unieke manier waarop Lambil en Cauvin telkens weer een komisch verhaal weten neer te zetten in een sinistere oorlogssituatie, zonder dat dit ook maar één keer als goedkoop of stuitend ervaren wordt. Integendeel. De nogal morbide humor van korporaal Blutch (één van onze meest geliefde striphelden...), het infantiele plichtsbesef van sergeant Chesterfield en de dikwijls angstaanjagende bijfiguren en omstandigheden waarin het verhaal zich afspeelt, zetten de horror van de oorlog duidelijk te kijk. Lambil en Cauvin houden het daarbij grafisch bijzonder netjes en spelen zeker niet voor schoolfrik, wat het effekt uiteindelijk alleen maar versterkt.
Als Chesterfield in dit album zijn twee neven ontmoet die aan de andere (volgens hem «de verkeerde») kant vechten, redeneert een van die neven gewoon: «Zo zal er alvast iemand uit de familie aan de goede kant gevochten hebben!»
Humor?

De Blauwbloezen
deel 23: De neven van de overkant Lambil/Cauvin Uitg. Dupuis

len tekenen?
9. Worden alle strips in het weekblad bij Lombard gedrukt?
10. Een vreemd vraagje nu; hebben muziekgroepen als «The Thompson Twins» of Stephen «Tintin» Duffy rechten of dergelijke moeten aanvragen voor het gebruik van die naam en waarom (niet)?
11. Indien jullie echt problemen krijgen voor **Van alles wat**, kunnen jullie dan geen strip uitloven voor de beste brief van de week (maand)?
Ik kan gerust nog verdervragen, maar meer geraakt er helaas niet op mijn blad. Ik hoop dat deze brief het vullen van **Van alles wat** vergemakkelijkt heeft, en wens de hele «ploeg» nog het beste.

Peter Elebaut
Oudenaarde

Je hebt volkomen gelijk. Grappig zijn is inderdaad héél moeilijk. Jammer dat zo weinig mensen dat inzien. Beknopt antwoord op je vragen:
1. We hebben hier al meer dan eens uitgelegd hoe we de resultaten van de Hit Parade evalueren. Voor een trouwe lezer als jij willen we het nog wel eens overdoen. Bij de beoordeling van de cijfers van de Hit Parade houden we niet koudweg alleen maar rekening met de cijfers. Daarvoor is het percentage lezers dat deelneemt aan de HP gewoon te laag. Maar er zijn nog andere faktoren waar we rekening mee houden. Strips die gelijktijdig met, of kort vóór, de HP in het blad verschij(e)nen, scoren traditioneel hoger dan dingen die, zeg maar, tien maanden eerder verschenen. We houden ook rekening met alle «nevenklassementen». Een reeks die het bijvoorbeeld niet zo best doet in de totaaluitslag, maar die wel hoog scoort bij de meisjes van minder dan 11 jaar gaan we, om voor de hand liggende redenen, niet zomaar afvoeren. Het ligt dus allemaal niet zo eenvoudig.
2. Op dit ogenblik niet.
3. Al onze publicerende stripauteurs zijn zelfstandigen, geen werknemers. Het staat hen dus in theorie vrij voor meerdere uitgeverijen te werken. Het ligt voor de hand dat een auteur eenzelfde personage niet gelijktijdig in twee konkurrerende bladen laat verschijnen. Dat is trouwens kontraktueel onmogelijk. Maar als een auteur naast een lopende reeks een tweede serie wil opzetten en die nieuwe serie past bijvoorbeeld niet zo best in het algemeen kader van ons blad, dan is er geen enkele reden (overigens ook geen enkele manier) om hem te beletten met die reeks elders aan te kloppen.
4. Dany heeft voorlopig zijn handen nog vol met een nieuwe *Roze Bottel*. Dat wordt dus nog even afwachten.
5. Het nieuwste album van *Jonathan*, «Oom Howard is terug», is onlangs verschenen.
6. Geen idee. Echt waar.
7. Je hebt volkomen gelijk. Dergelijke vergissingen gebeuren meer dan je denkt. We slagen er meestal in dit soort blunders te vermijden. Deze is ons ontsnapt.
8. «Op zoek naar Peter Pan» was eenmalig, maar het is natuurlijk niet uitgesloten dat Cosey nog eens wat anders moois maakt naast *Jonathan*.
9. Dat is te zeggen. Niet alle strips die in het weekblad verschijnen worden achteraf in album uitgebracht, maar in principe wordt geen enkele strip

die in het blad verschenen is door een andere uitgeverij als album op de markt gebracht.
10. De merchandising van de personages van Hergé wordt gedaan door uitgeverij Casterman en de Studio Hergé. Voor een antwoord op je vraag moet je dus bij hen wezen.
11. Dat nooit! De brievenrubriek is geen wekelijkse wedstrijd. *Van alles wat* moet een forum voor de lezers zijn waarin ze met «van alles wat» aan bod kunnen komen. Als ooit blijkt dat dat geen voldoende stimulans is om te schrijven doeken wij het zaakje net zo lief op. Maar voorlopig is het zeker nog niet zo ver.
We hebben «de hele ploeg» het beste gewenst. Dat was ontzettend snel gebeurd.

ER LIGT HIER NOG EEN STAPEL BRIEVEN MET ONGEMEEN BOEIENDE VRAGEN ALS DAAR ZIJN: «VERSCHIJNT HET VOLGENDE VERHAAL VAN *HANS* OOK IN KUIFJE» (JA...), «VAN WELKE UITGEVERIJEN PUBLICEERT KUIFJE VERHALEN?» (LOMBARD UITGAVEN...), «TEKENT FRANZ NIET MEER?» (JAWEL HOOR...), «ZIJN DE ORIGINELE TEKENINGEN VAN IAN KALEDINE BIJ DE REPORTAGE OVER FERRY IN HET NUMMER 1 VAN DIT JAAR NOG BIJ U EN ZO JA ZOU IK DIE MOGEN

HEBBEN?» (BEN JE GEK?). GEKOMBINEERD MET GRIJZE, NATTE SNEEUW EN HET VOORUITZICHT STRAKS EEN UUR IN EEN IJSKOUDE, OVERVOLLE TREIN TE MOETEN ZITTEN (HET TREIN-TRAM-BUS TRAUMA) LEIDT EEN EN ANDER ONS TOT DE SPETTERENDE KONKLUSIE DAT JOERNALISTIEK EEN ROEPING IS. ALLEEN HEBBEN WE NIET HET GEVOEL DAT WE GEROEPEN WERDEN. MAAR ALLA. *VAN ALLES WAT* IS BEREIKBAAR OP DE GEKENDE ADRESSEN:
POSTBUS 341
2100 AH HEEMSTEDE
(VOOR NEDERLAND)
EN
P.-H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL
(VOOR... DINGES... IK ZOU HET 100 KEER ZEGGEN!)

TOT VOLGENDE WEEK!

PREFAB SPROUT
STEVE McQUEEN CBS 26522

AOR wordt het genoemd. *Adult Orientated Rock* en het is een lapmiddel om de tanende platenindustrie te redden. In Engeland werd vastgesteld dat de gemiddelde platenkoper 27 jaar oud is. Bij het uitbrengen en propageren van platen mikt men dus op die leeftijdskategorie. Vandaar de drukte rond personen als Lloyd Cole, Sade, Chris Isaac. Vandaar ook de post-Springsteen bende die in het vaarwater van de «boss» futloze, Amerikaanse gitaarmuziek brengt: Huey Lewis, John Cougar Mellencamp, Rick Springfield, Johnny Parr (al is hij een Brit), Bryan Adams (al is hij een Canadees). Prefab Sprout, de groep van Piet Wijsneus Paddy McAloon, past mooi in de *AOR*-strategie. Hier wordt naar de hersenen verwezen, niet naar de benen. Dikke encyclopedieën en priesters zijn daar debet aan, want Paddy zat vroeger op een seminarie. Samen met broer Martin en vriendin Wendy bracht hij een paar jaar geleden op het eigen Kitchenware-label enkele kultsingles uit en begin vorig jaar mochten ze van CBS hun eerste LP, **Swoon,** uitbrengen. **Swoon** was niet onfeilbaar, maar dat had zijn charmes en dat hield een belofte in. Teveel groepen verstikten reeds in de perfektie van hun debuut LP. Prefab Sprout kreeg de kans zich te ontwikkelen en het meest recente resultaat daarvan heet **Steve McQueen.**
Melody Maker, nog steeds hét Engelse muziekblad, haalde **Steve McQueen** in als een popklassieker. Hongerige rockjournalisten op zoek naar de laatste hype hebben zo al veel groepen doen stranden. Denken we even in stilte aan Magazine, Television, The Slits, Wire.
Steve McQueen remt de door **Swoon** ontketende potentie af. De produktie van Thomas Dolby — onder het motto twee brillen ziften beter dan één — vlakt de experimentele kantjes weg. Het free-jazz-aspekt werd teruggebracht tot merkwaardige, wat zagerige stemuithalingen en enige verrassende muzikale intervallen. **Steve McQueen** klinkt daardoor toegankelijker, en dat wordt zelfs beter na 20 beluisteringen naar het schijnt, en wat binnenskamers. Het werd geen lukratief geflikflooi, maar een verzameling heel kundig gekonstrueerde komposities die wat spontaniteit missen. De aan The Smiths herinnerende country-rocker **Faron Young,** het vertwijfelende **When Love Breaks Down** — *play misty for me* — en het losjes uit de pols schuddende, cricket-achtige **Horsin' Around** overstijgen voorals-nog de gladheid van de overige songs. Nou goed, ik ben ook maar aan mijn 9de beluistering toe.

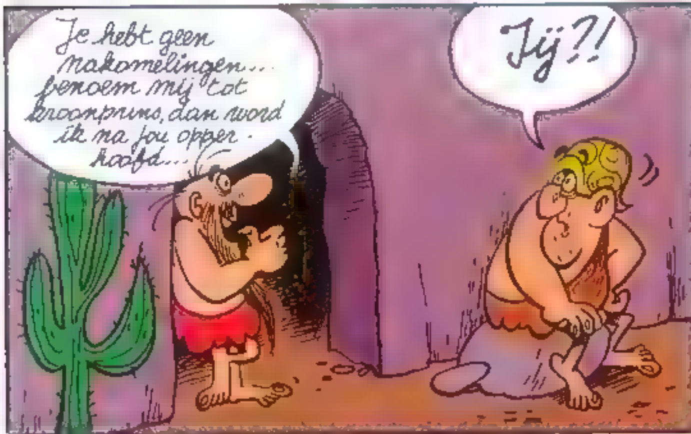
Ronald Crossey

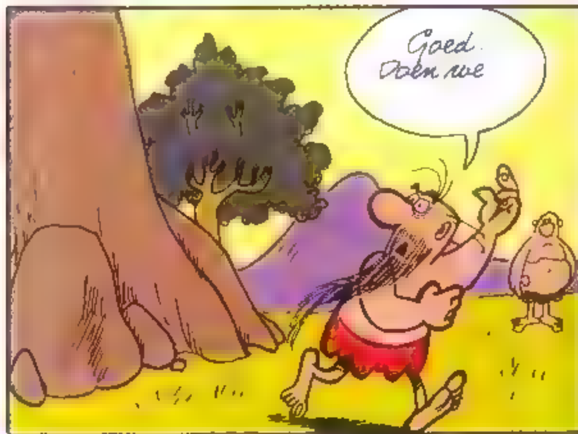

in den beginne...

BARA

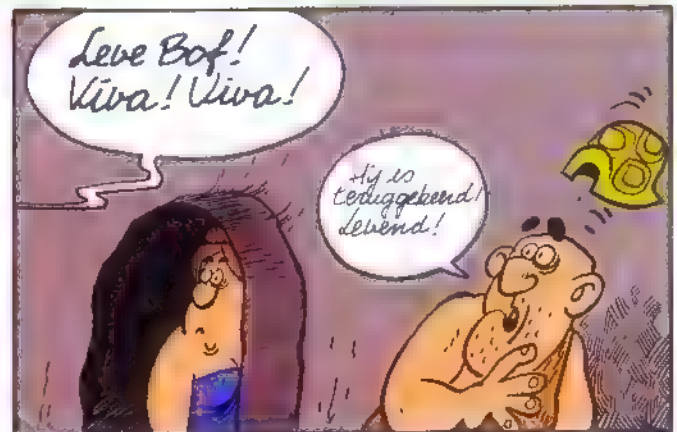

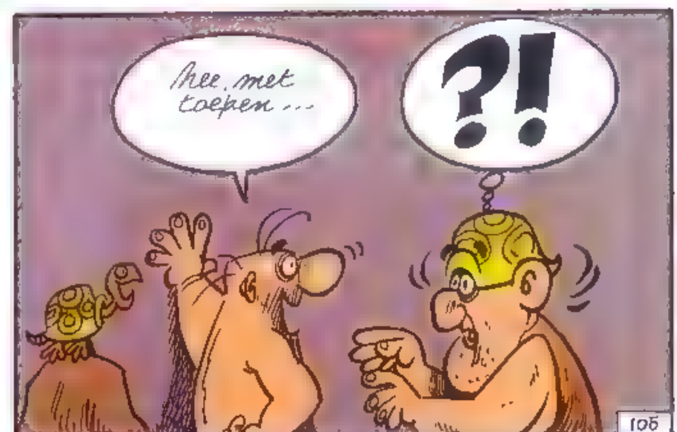

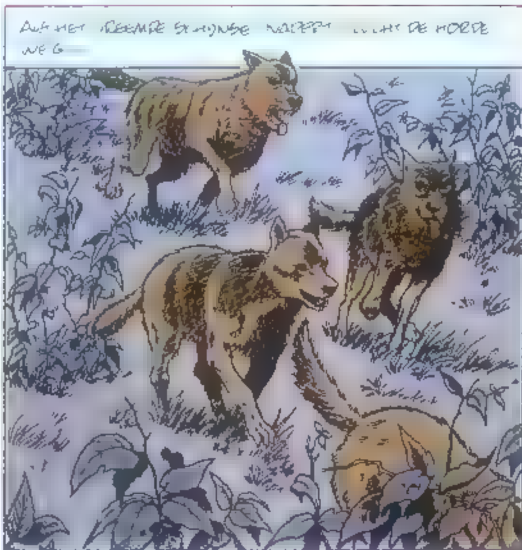

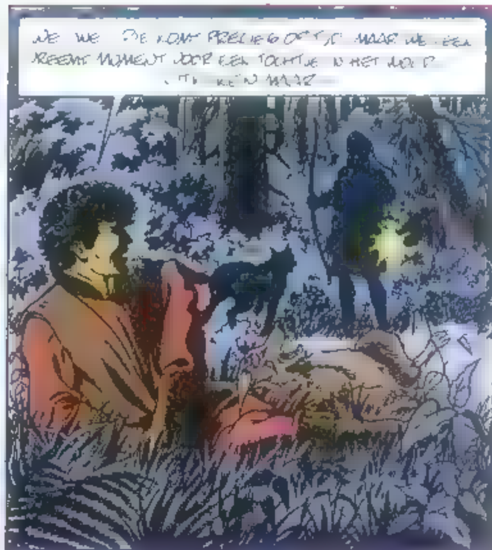

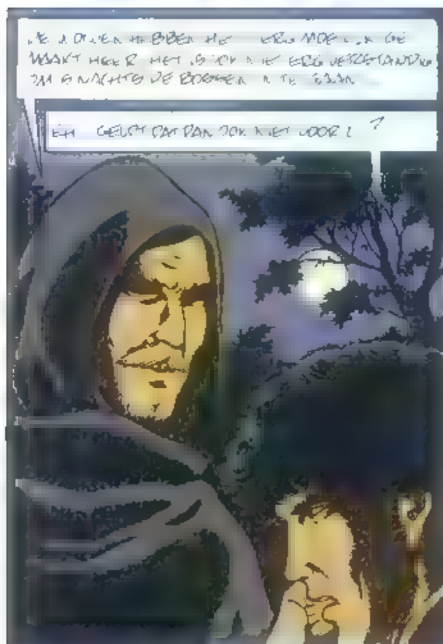
VASCO

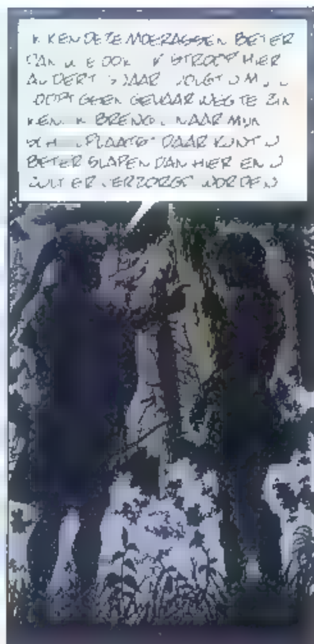
SAMENVATTING:

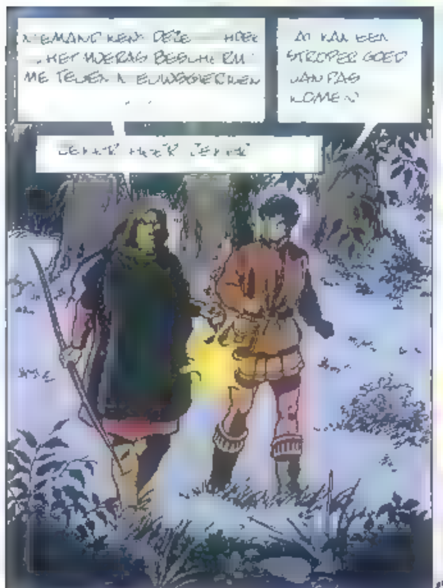

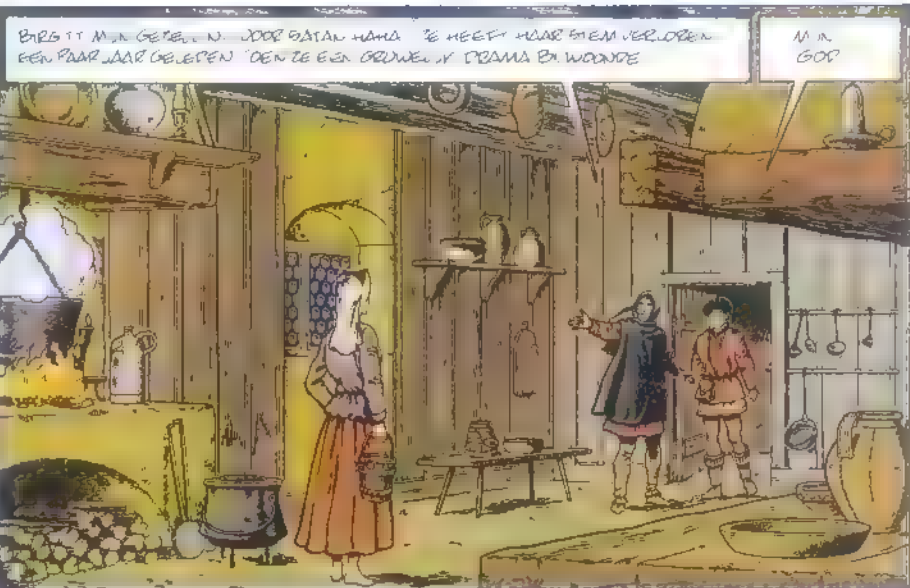

SLA OM

VASCO

GILLES CHAILLET

DANK U...

DAAR OP DE ZOLDER, ZULT U GOED SLAPEN. IK MOET NU WEER TERUG NAAR MIJN STRIKKEN. WELTERUSTEN, HEER!

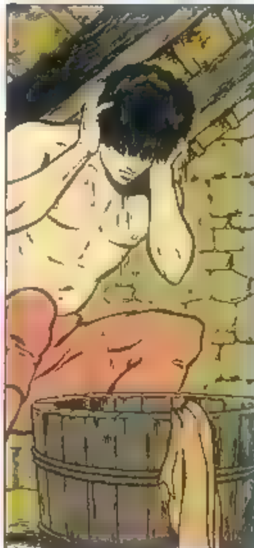
WAT BENT U DIEP IN

EVEN LATER...

BEN HUN WERK ONGETWIJFELD GEDAAN
OOK NOG

WOEAAAH! HET WORDT DAG.
AU! MIJN ARM DOET ZEER

MMM, DIE HEER
KOOLSOEPLUCHT KRIEBELT MIJN MAAG...

OP SLOT!
DIE SCHURKEN HEBBEN ME OPGESLOTEN! EENS DOOR HET DAKRAAM

K ZIE HET AL...

OM DE DEUR IN TE RAMMEN...

DIE GROTE BALKEN DAAR
WAAROM NIET?

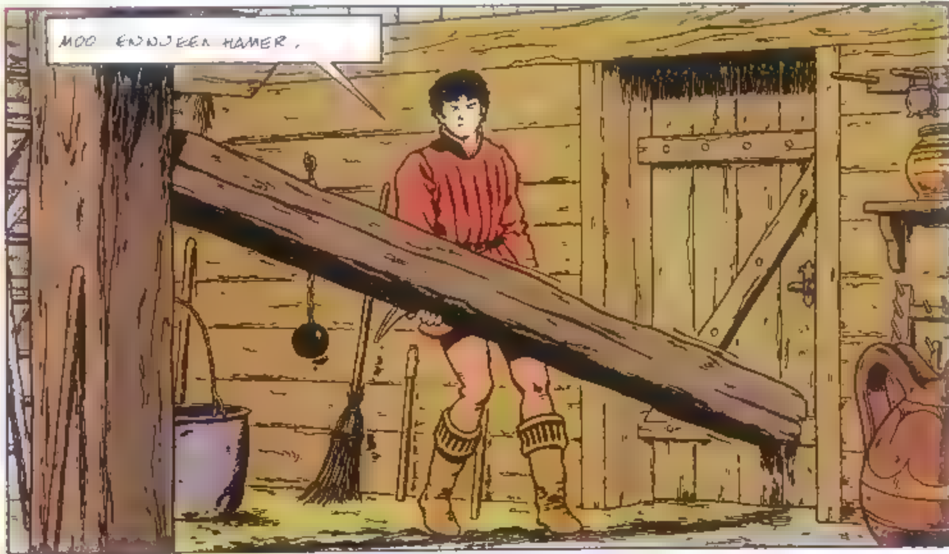
SLA OM

VASCO

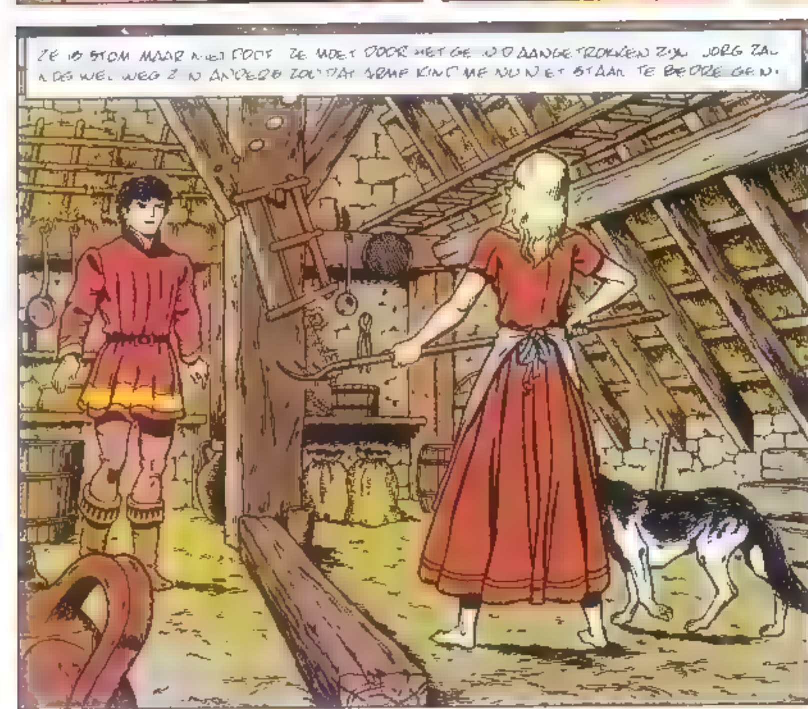

wordt vervolgd

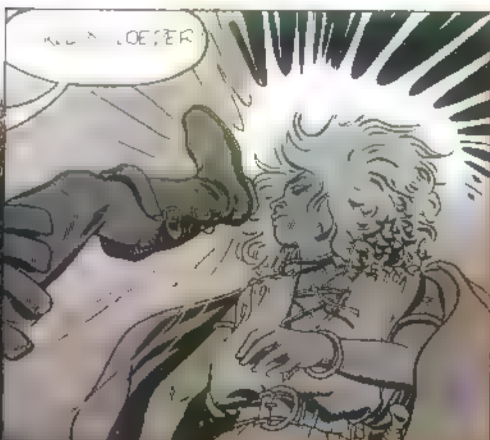

ARIA

SAMENVATTING: Aria ...

LATER DIE NACHT

KIJK EENS WAT WE JULLIE OP EEN PRESENTEERBLAADJE AANBIEDEN

ALLEMAAL

ARIA

MICHEL WEYLAND

NOG MEER SOLDATEN!?

IK PROTESTEER

JE PRAAT MET ... KRENG!

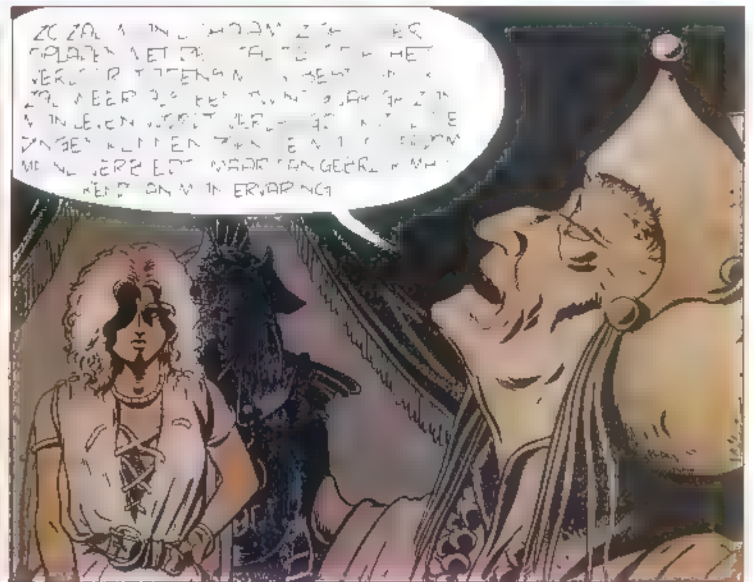
MAAR IK VERLEEN JE GENADE

HET UITHOUWEN VAN EEN TROON UIT DE ROTSEN!

ONDER DE GROND

KLAK!!

ARME STAKKERS
EN GERESPECTEERD
HEM VAN DAT
MAAR
NEEM HAAR MEE.

SLA OM

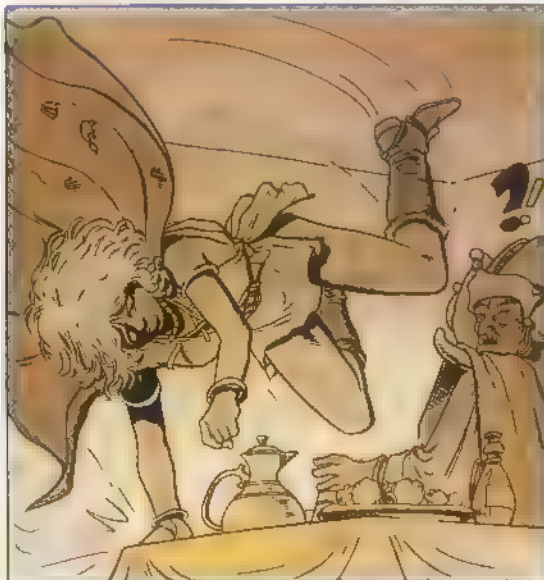

ARIA

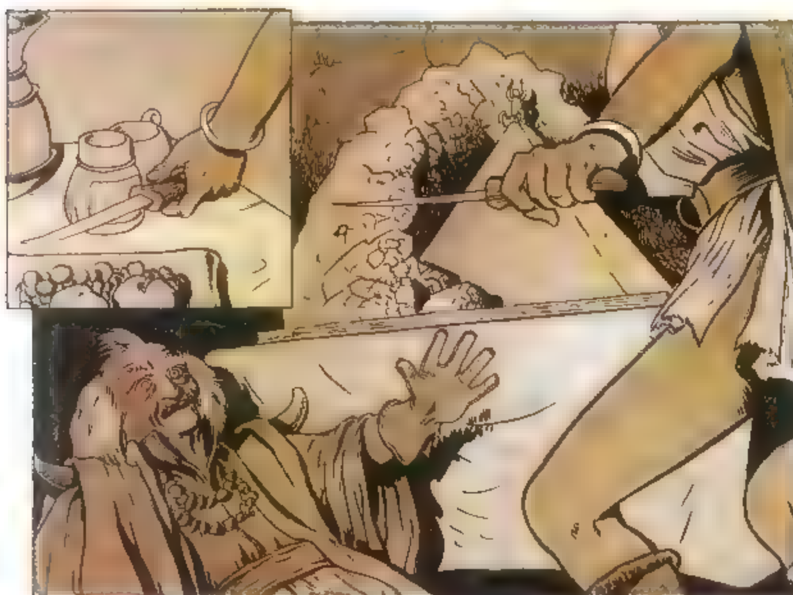
EEN ALBUM VOL LICHT EN TEDERHEID
"DE RING VAN DE ELFLINGS"
M'IJN 6de ALBUM!

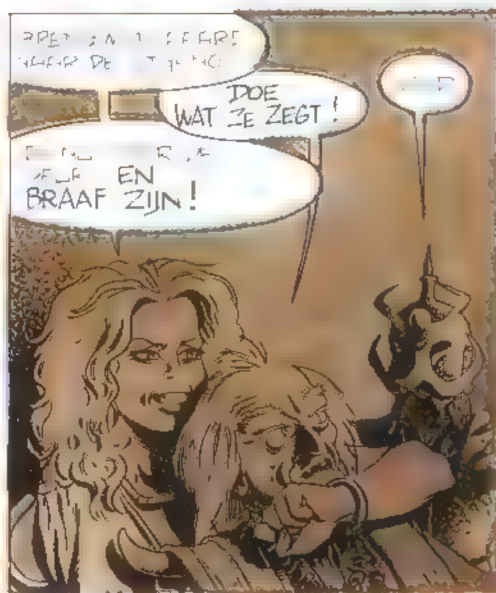

wordt vervolgd

SANTA CLAUS

Echt slim ben ik waarschijnlijk niet, want ik heb nooit begrepen waarom bij ons die goede Sinterklaas het speelgoed uitdeelt aan de brave kinderen van 7 tot 77 jaar, terwijl in de Verenigde Staten de Kerstman, aldaar Santa Claus geheten, zich met die taak belast heeft. In «Santa Claus, the movie» wordt een tip van de sluier opgelicht van het gehim van de goede Santa, zijn activiteiten, de enorme speelgoedfabrieken die in deze tijd van het jaar op topcapaciteit draaien, en als ik jullie dan ook nog vertel dat superkomiek Dudley Moore van de partij is, dan begrijpen jullie dat het een film is die je deze kerstdagen niet mag missen!

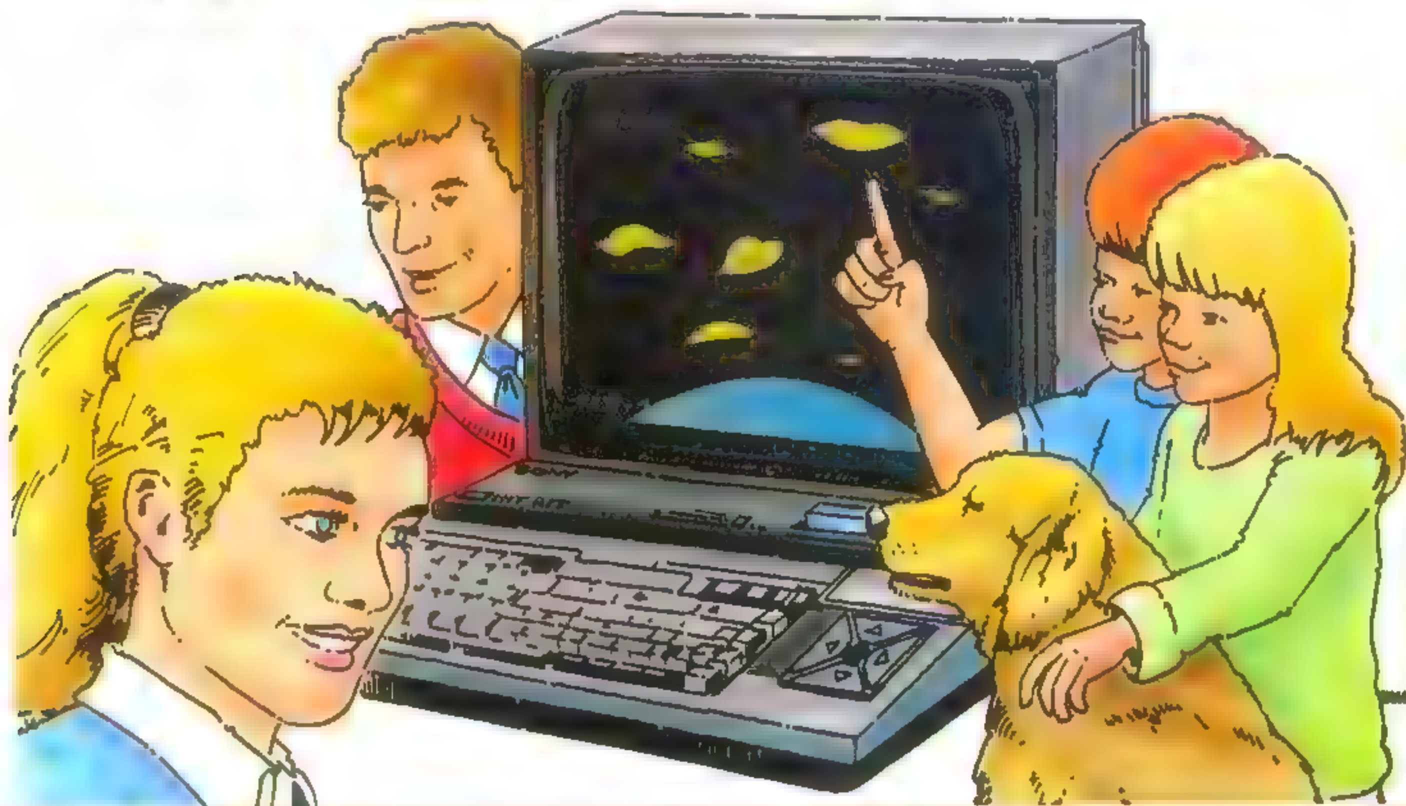
Er leefde eens in het hoge noorden een arme houthakker. Op een droeve dag stierven hij en zijn vrouw van de kou. Wat nu? Tja.

De brave man werd naar de Noordpool vervoerd en opgenomen door de elfen, die, zoals je weet, die kanten uit overvloedig voorkomen. Daar de houthakker Claus heette werd hij al gauw Santa Claus genoemd. Zijn werk bestond uit de fabricage van speelgoed in enorme onderaardse werkplaatsen en uit het verzorgen van de aflevering van al dat speelgoed aan alle brave kinderen, als het zover was..

Zoals jullie ook weten groeit de wereldbevolking onophoudelijk, wat betekent dat er elk jaar meer kinderen bijkomen. En al gauw was Santa Claus gedwongen assistenten in dienst te nemen voor het werk in de speelgoedfabrieken. Zo had hij bijvoorbeeld een zekere Patch aangesteld als manus-van-alles. Die Patch in kwestie (Dudley Moore) blijkt nu een soort Peter Pech te zijn, en al gauw loopt de hele zaak in de soep in de fabriek. Santa Claus' reputatie krijgt een gevoelige knauw en hij is gedwongen Patch de laan uit te sturen Razend is hij. Met behulp van een toverpoeder wil hij op aarde wel eens gaan bewijzen wat hij werkelijk waard is. Dan wordt het spannend, want Patch ontmoet een arm rijk meisje, met een oom die een gemene speelgoedhandelaar zonder scrupules is, en

wees klaar voor

bovendien bekend staat om het feit dat hij gevaarlijk, verboden speelgoed verkoopt aan onschuldige kindertjes. Kortom: er komt een eindstrijd tussen Patch en de boze oom, waarbij Santa Claus tegen wil en dank als scheidsrechter moet optreden. Maar we durven erom te wedden dat sinds het optreden van Dudley Moore Kerstmis nooit meer zal zijn wat het was!

EEN ROMANTISCHE REGISSEUR

«Mijn hele leven heb ik ervan gedroomd een klassiek sprookje te verfilmen,» beweert de jonge, getalenteerde Jeannot Szwarc. «Met Santa Claus heb ik de kans een jeugdig publiek te bereiken — kinderen zullen gaan kijken vanwege de sprookjessfeer en volwassenen voor de humor.»

Dat is in elk geval de bedoeling van de producers, die door de wol geverfd zijn: vader en zoon Salkind en Pierre Spengler hebben inderdaad al successen als «De Drie Musketiers» (in de versie-Lester) en de Superman-serie op hun geweten.

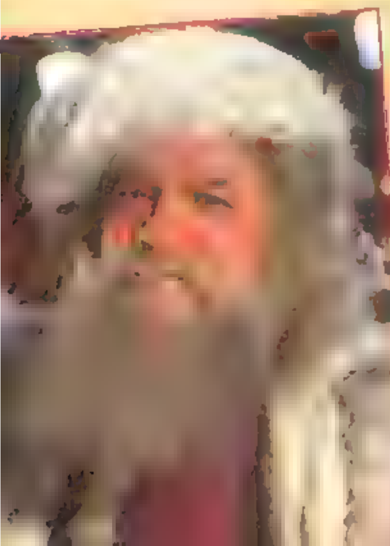
Jeannot Szwarc, geboren in Parijs aan het begin van de oorlog, dol op film, waagde al heel jong zijn kans in Hollywood en leerde het vak met het regisseren van wat dan ook voor wie dan ook op de televisie. «Een harde leerschool, maar zichtbaar doeltreffend,» zegt Szwarc, want Sidney Pollack, Mark Rydell en Steven Spielberg hebben dezelfde weg gevolgd.»

Met Santa Claus heeft Szwarc een romantisch thema gekozen, ook al is het overgoten met een humoristisch sausje. «Het is weer eens wat anders dan science-fiction. Ik geloof trouwens heilig in de terugkeer van de romantiek. Vandaag de dag is iedereen bang om zijn gevoelens te tonen. We hebben onze emoties teveel in bedwang. Het zou wel eens goed zijn, en het zou de hele wereld kunnen veranderen!»

Gelukkig Kerstfeest, kindertjes!

Santa Danny

TECHNISCHE KAART

Een productie van Ilya Sa k nd en Pierre Spengler uitgebracht door XXth Century Fox
Regie: Jeannot Szwarc
Scenario: David Newman
Muziek: Henry Mancin
Camera: Arthur Ibbetson
Spelers
Dudley Moore
John Lithgow
David Huddleston
Burgess Meredith

FLASH BACK IN OPSCHUDDING

Kerstmis is in veel landen het feest van de cadeautjes. Cadeautjes die je krijgt en die je geeft. Dat beseften wij heel goed... vandaar dat we op het idee kwamen twee jonge auteurs de vervaardiging van een gelegenheidsstrip toe te vertrouwen en die aan jullie aan te bieden.

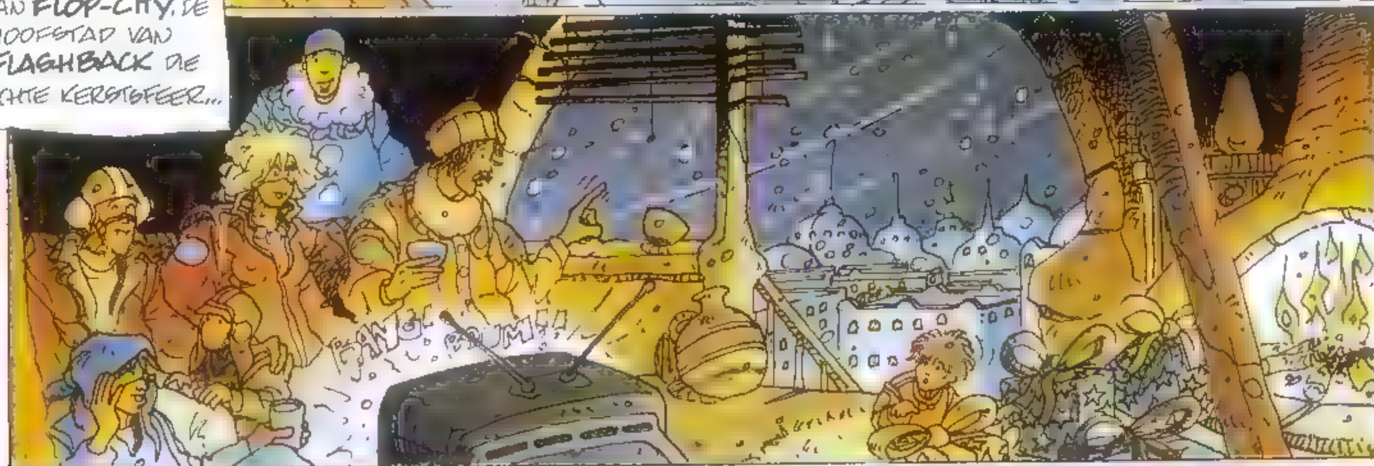
De tekenaar, **Thierry Cayman**, is al niet meer helemaal onbekend. Hij heeft al wat «waargebeurde» verhalen gemaakt en een verhaal in de «Special Jeugd» van «Super KUIFJE», verschenen september 85. Hij voelt zich thuis in het fantastische. Een wereld die hem ontsloten werd door het werk van Moebius, voor wie hij een grote bewondering heeft. «Aan hem dank ik ongetwijfeld mijn mooiste ontspanningsuren en mijn verlangen om zelf strips te maken,» zegt hij. «Toen ik aan mijn allereerste pagina's begon had ik trouwens grote moeite om me stilistisch van hem los te maken. Hij was het ideaal dat ik wilde bereiken. Ik bewonderde zijn manier om een verhaal op te bouwen en een sfeer te scheppen. Ook al blijft hij me beïnvloeden, toch span ik me nu in een persoonlijke stijl te ontwikkelen. Waarbij het fantastische toch het genre blijft waarin ik me het beste thuis voel. Het is voor mij het genre dat het beste geschikt is voor strips. De open deur naar de droom en de «escape». Het biedt allerlei mogelijkheden: komisch en tragisch. Alles is mogelijk... maar een goede stijl is niet voldoende om de aandacht van de lezer gevangen te houden. Een goede strip betekent ook een goed opgezet en spannend scenario. Helaas zijn geïnspireerde scenaristen schaars. Nog zeldzamer zijn degene met wie je goed kunt samenwerken. Bij toeval ontmoette ik Bert, wiens smaak en ideeën ik deelde. Wat hij me aanbood kwam precies overeen met wat ik wilde vertellen en uitdrukken. Bovendien is hij een uitstekend raadsman.» Die scenarist, Bert Decorte is zeker een ontdekking. Toch leek niets hem voor te bestemmen tot het schrijverschap. Als musicus onderscheidde hij zich eerst als lid van diverse rock- en funk-groepen, die zelfs een paar platen maakten. «Kunst in al zijn vormen heeft me altijd aangetrokken,» zegt hij «Maar in België is het onmogelijk van de muziek te leven, en rekenen op een internationale loopbaan is een utopie. Ik moet erbij zeggen dat ik misschien nooit aan strips begonnen was als ik Thierry niet had gekend. Zijn wereld grenst aan de mijne. We ontdekten al gauw gemeenschappelijke belangstellingen. Daaruit kwam de wens voort samen te werken. Wat ik waardeer in het fantastische genre is het feit dat je de dingen vanuit menselijk standpunt kunt bezien. De ruimte wordt een buitengewone achtergrond, waartegen mensen buitenaardse avonturen beleven. Je hebt niet al die technische poespas van de science-fiction nodig. Daarmee kun je de meest verborgen hersenspinsels presenteren.»

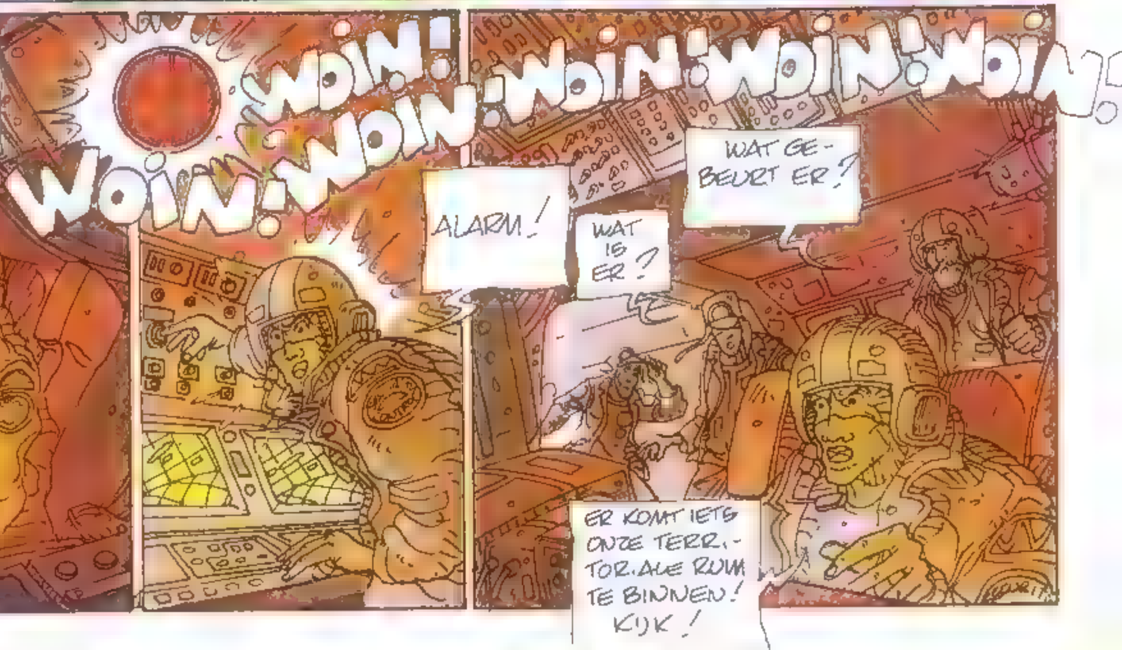

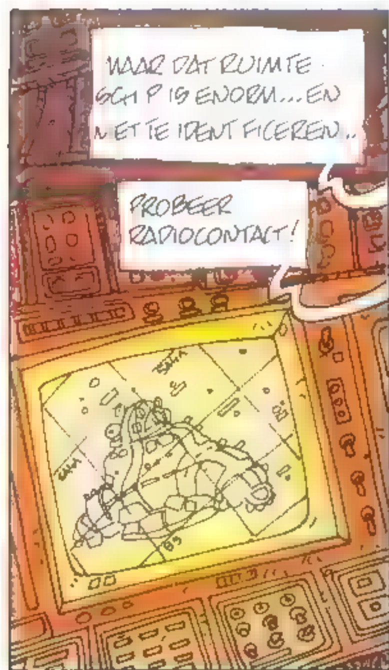
KERSTMIS OP FLASHBACK

TH. AYMAN EN BERT DECORTE

ZOALS OP ALLE PLANETEN IN HET HEELAL HEERSTE OOK IN DE HARTEN VAN DE INWONERS VAN **FLOP-CITY**, DE HOOFDSTAD VAN **FLASHBACK** DE ECHTE KERSTSFEER...

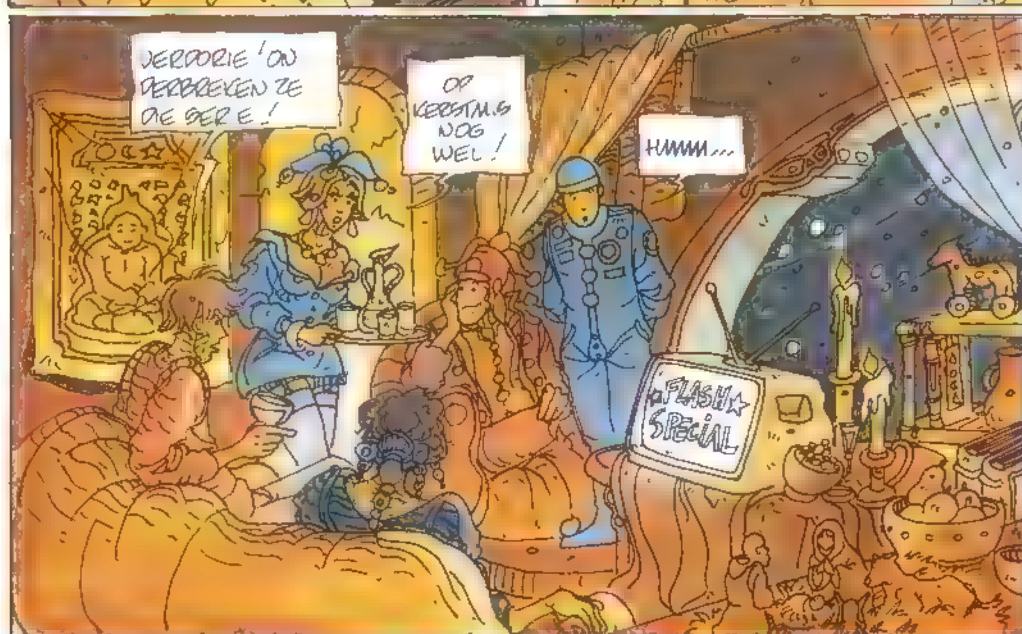

MAAR DAT RUIMTESCHIP IS ENORM...EN NIET TE IDENTIFICEREN..
PROBEER RADIOCONTACT!

HALLO! HALLO! HIER FLASHBACK SECURITY N.W 3! U DRINGT ONZE TERRITORIALE RUIMTE BINNEN! GEEF UW IDENTITEIT!... OVER!

IK GA AL!
GEEN ANTWOORD. WE MOETEN DE PRESIDENT WAARSCHUWEN!

HEREN, DE TOESTAND IS ERNSTIG! DE BEVOLKING MOET GEWAARSCHUWD WORDEN WANT ER VALT EEN AANVAL TE VERWACHTEN!
AFMAKEN, DIE INDRINGERS!
JEP!
ZO IS 'T!

VERDORIE! ON DERBREKEN ZE DIE SERIE!
OP KERSTMIS NOG WEL!
HMMM...
FLASH SPECIAL

BERICHT AAN DE BEVOLKING! ONZE BEMINDE PLANEET WORDT BEDREIGD DOOR EEN ONBEKEND RUIMTESCHIP! WIJ RADEN U AAN DE NODIGE MAATREGELEN TE NEMEN OM U TEWEER TE STELLEN TEGEN DE INDRINGERS! PRETTIGE FEESTDAGEN!
FLASHB T.V.

SLA OM

HET BERICHT VERSPREIDT ZICH ALS EEN LOPEND VUURTJE OVER DE PLANEET..
SCHUILKELDER
ABRIN
PAPPA, MIJN BEERTJE!
VLUG, VLUG!

MIDDERNACHT... KERSTMIS... MAAR GEEN VREUGDE, GEEN HOOP, SLECHTS EEN DOODSE STILTE... JE KUNT DE SNEEUW BIJNA HOREN VALLEN...
CHRISTMAS
DROOPY SHOP
MERRY CHRIST

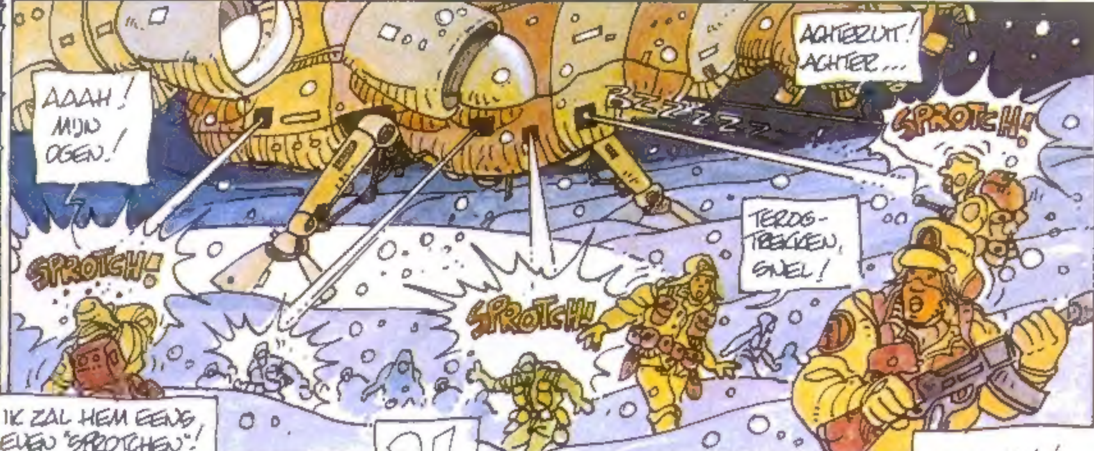

ALS DE BEVOLKING VEILIG IS ZET HET LEGER, OP ALLES VOORBEREID, ZICH IN POSITIE IN DE IJZIGE NACHTLUCHT...
FLOPCITY

MENEER DE PRESI-DENT, HET TOESTEL GAAT LANDEN...
HET ONTVANGST-KOMITEE STAAT KLAAR, BESTE KEREL!
SOLDATEN, OP JE POST! VOORWAARTS!

SECTIE ÉÉN, VOLGEN!

WE ZULLEN DAT SCHEEPJE VAN NIKS GAUW OPGE-RUIMD HEBBEN! VUUR!

OPEENS...
PAS OP

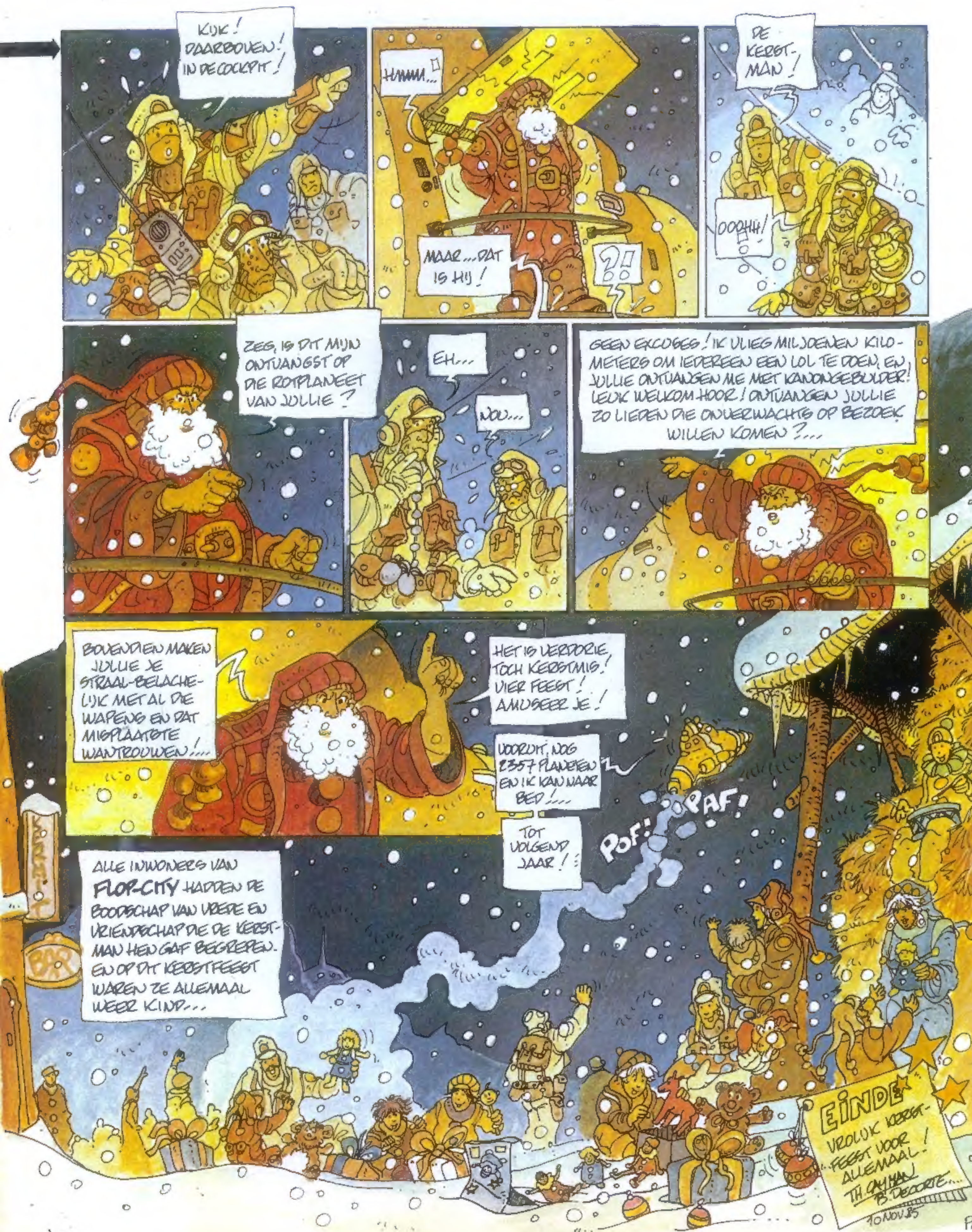

AAAH! MIJN OGEN!
ACHTERUIT! ACHTER...
SPROTCH!
TERUG-TREKKEN, SNEL!
SPROTCH!
SPROTCH!

IK ZAL HEM EENS EVEN "SPROTCHEN"! DIE VLIEGENDE AARDAPPEL!
AT7
SPROTCH!

OOOOHH! MIJN MOOIE BAZOOKA!

SLA OM

KERSTMIS OP FLASH-BACK

ISSN 0023 - 5024

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H- Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT	BELGIE	BUITENLAND	
Geldt niet voor Nederland		+ verzending.	TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF	1.825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF	3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF	6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze Telefoon 01615-5920 / tst. 218
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: 4 weken van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

EEN KNIPOOGJE
van ernst

OP DEES HEUGELIJKE DAG
DAT GIJ, MOEDER, MOOGT VERJAREN,
IS AL WAT IK WENSEN MAG
DAT HET LEVEN U MOOG SPAREN.
NEEM DE KLEINE RUIKER AAN
DIE 'K U BIED ALS LIEFDESPAND,
IK BESPROEI DIE MET EEN TRAAN,
DOOR EMOTIE OVERMAND.

UW LIEFHEBBENDE ZOON.

TAP! TIP! TIP! TIP! TIP! TAP! TAP! TAP!

423

DIDGÉ * ERNST 85